

Rechtskundig Weekblad

Verschijnt elken Zondag

Vereeniging zonder winstgevend doel

Abonnementsprijs : 100 fr. per jaar

Postcheckrekening N° 3185.22

Alle rechterlijke uitspraken, artikels en andere bijdragen, alsook boeken ter bespreking te zenden aan den secretaris-hoofdopsteller

Mr RENÉ VICTOR

Italiëlei, 99, Antwerpen

Opgaaf betreffende intekening en adreswijziging, aanvraag van losse nummers en alle mededeelingen betreffende het beheer te zenden aan den secretaris-schatbewaarder

Mr JOHN STOCKMANS

Mechelsche Steenweg, 201, Antwerpen

HET WETSONTWERP OP DE CHECKS

De wetgeving op de checks is in België en ook in andere, vooral in de continentale landen, zeer onvolledig. Dit is des te meer te betreuren, daar het gebruik van checks zich in de laatste jaren zeer verspreid heeft. De wetgeving hield geen gelijken tred met deze uitbreiding.

Niet alleen is deze wetgeving onvolledig, zij is ook nog verschillend van land tot land. De voormalige bepalingen zijn verscheiden, de grondbeginselen eveneens : deze laatste wijken bijvoorbeeld in het Angel-Saksische recht ver af van deze, waarop het vastelandsche checkrecht berust. De ontwikkeling van den internationalen handel heeft een groote verspreiding van de checks medegebracht. De verscheidenheid in de nationale wetgevingen op dit gebied maakt er het gebruik dikwijls onzeker van en belemmert een nog ruimer gebruik van dit praktisch betalingsmiddel.

Het Economisch Comité van den Volkenbond werd belast met het opstellen van een eenvormige wet op de checks, zooals gedaan werd voor de wisselbrieven, en op 19 Maart 1931 geraakte het tot het teekenen van drie verdragen door een twintigtal Staten, met uitzondering van de landen, die een Angel-Saksische wetgeving hebben. Het eerste verdrag verplicht de verdragsluitende Staten de eenvormige wet op de checks in te voeren op hun grondgebied. Het bevat, als bijvoegsels, den tekst van deze wet en de verschillende punten die door de Staten op hun grondgebied gewijzigd of door de nationale wetgeving geregeld mogen worden. Door het tweede verdrag worden verscheidene wetsconflicten opgelost. Het derde beperkt de civiele gevolgen, medegesleept door het overtreden van fiscale wetten op gebied van checks.

Deze verdragen werden ter goedkeuring onderworpen aan de Belgische Kamers, tegelijkertijd met het wetsontwerp op de checks, zooals dit door de Regeering uitgewerkt werd in overeenstemming met die verdragen. Belangrijke verslagen daarover werden voor de Kamer van Volksvertegenwoordigers uitgebracht door den heer Sinzot (1) en op 7 Februari 1935 keurde de Kamer de beide wetsontwerpen goed. Ze zijn nu naar den Senaat verzonden.

Het voornaamste deel van vermeldde wetsontwerpen is natuurlijk de tekst van de eenvormige wet op de checks, die in België de verbrokkelde en onvolledige wetgeving op dit gebied zal vervangen (2) en een in zijn geheel opgevat rechtsstatuut aan de checks geven. In het wetsontwerp, dat aan de Kamers voorgelegd werd, wordt meermalen gebruik gemaakt van de bevoegdheid, aan de Staten toegekend, zekere bepaalde punten naar eigen goeddunken te regelen.

Wij denken er niet aan een eenigszins volledige uiteenzetting van het wetsontwerp op de checks te geven. Alleen willen wij de aandacht vestigen op de voornaamste nieuwigheden, die er door ingevoerd zullen worden, ons overzicht tot het eerste verdrag, betreffende de eenvormige wet op de checks, beperkend.

VAN DE VORM- EN GRONDVEREISCHTEN

Inlassing van het woord « checks ».

Een nieuwe vormvereischte, zonder dewelke de titel nietig zal zijn als check, is het inlassen in den tekst van het woord « check ». De voornaamste reden van deze voorwaarde ligt in de noodzakelijkheid den check met zekerheid van den wisselbrief

te onderscheiden. De bepalingen betreffende beide titels verschillen op vele punten. Op fiscaal gebied, bijvoorbeeld, is het nuttig ze gemakkelijk uit elkaar te houden.

Het belang, dat hier gehecht wordt aan den vorm, komt voort van de formalistische Deutsche wet, die een gelijkaardige voorwaarde oplegt. Stippen wij aan dat, anderzijds, de eenvormige wet op de wisselbrieven het inlasschen van de benaming « wisselbrief » vereischt.

Het trekken op een bankier.

Uitgenomen voor den gekruisten check, eischt de huidige wetgeving geen bijzondere hoedanigheid van den betrokkene. Het wetsontwerp bepaalt, dat de check uitsluitend op een bankier zal mogen getrokken worden. Om niet in te druischen tegen gebruiken, in zwang in zekere landen, tast de eenvormige wet de geldigheid van checks, waarbij deze regel overtreden wordt, niet aan, maar laat, volgens bijlage II van het verdrag, aan de Staten over al of niet een sanctie te geven aan dit voorschrift, voor de checks uitgegeven en betaalbaar op hun grondgebied. Het Belgisch wetsontwerp besluit tot de nietigheid van den check op een ander persoon dan op een bankier uitgegeven.

Het wordt dus noodzakelijk de hoedanigheid van bankier nauwkeurig te bepalen. Ook dit is aan de nationale wetgevingen overgelaten. De voorgestelde wet neemt, mits eenige veranderingen, de bepaling over door de wet van 1919 op de gekruiste checks gegeven. Zullen als bankier beschouwd worden, ten eerste de personen wier gewoon bedrijf is bankzaken te doen; de wet van 1919 spreekt van de personen, die bankierspatent betaald hebben, maar na de afschaffing van deze belasting gaf de rechtspraak reeds de hooger vermelde bepaling. Het wetsontwerp beschouwt, ten tweede, als banken al de vennootschappen, van gelijk welken vorm, die gewoonlijk bankverrichtingen doen; in de wet van 1919 is hier slechts spraak van de naamlooze vennootschappen bij wijze van geldschieting op aandelen. Eindelijk, de banken die van den Staat afhangen.

Deze opsomming zal waarschijnlijk in de definitieve wet vervangen worden door de bepaling van het Koninklijk Besluit, genomen op 9 Juli 1935 op de bankcontrôle. Dit bevat een nieuwe bepaling van « banken » en « bankiers ». Volgens dit Koninklijk Besluit worden deze benamingen voorbehouden aan de ondernemingen, die gewoonlijk gelden ontvangen in deposito, terugbetaalbaar op zicht of hoogstens binnen twee jaar, met het doel ze zelf weer te beleggen of er krediet mee te verleenen. Daarenboven wordt een inschrijving op de bankenlijst vereischt. Het wordt uitdrukkelijk verboden een bank onder

den vorm van krediet- of samenwerkende vereeniging op te richten, hetgeen door het eenvormig wetsontwerp wel toegelaten wordt.

Uitgifte op beschikbare fondsen.

Op welk oogenblik moeten de fondsen, waarmee de check uitbetaald zal worden, voorhanden zijn?

Bij de uitgifte van den check, antwoordt de wet van 1873, die een fiskale boete legt op het uitgeven van een check zonder voorafgaande dekking. De strafwet van 1929 straft eveneens den trekker, die met voorweten een check uitgeeft, zonder dekking op het oogenblik van uitgifte. Wanneer nochtans een check, zonder voorafgaande dekking afgeleverd, regelmatig bij de aanbieding uitbetaald wordt, dan heeft niemand er belang bij rechterlijke vervolgingen te doen instellen. Practisch is het voldoende over de noodige fondsen te beschikken bij de aanbieding. Dit wordt ook als recht aangenomen in de Angel-Saksische landen.

Te Genève bleek het onmogelijk een eensluidenden regel vast te stellen en moest het antwoord op dit vraagstuk aan de nationale wetgevingen overgelaten worden. Het Belgisch wetsontwerp maakt van deze bevoegdheid gebruik op een, ongelukkig, zeer duistere wijze. Uit het voorbereidend werk, geleverd voor artikel 3, zooals dit door de Regeering gewijzigd werd, mag men besluiten dat de dekking slechts zal moeten bestaan op het oogenblik waarop de check aangeboden wordt. Inderdaad wijst de Memorie van Toelichting erop, dat de Regeering de opinie van de Belgische afgevaardigden op de Conferentie van 1912 te 's-Gravenhage volgt; zij waren van meening, dat het volstaat dat er dekking weze bij de aanbieding. Het is die zin, die, ingevolge de Memorie van Toelichting, ondervestaan moet worden in de op dit gebied onvolledige zinsnede: « de check wordt getrokken op een bankier, die, tot het verstrijken van den aanbiedingstermijn, fondsen onder zich heeft ter beschikking van den trekker. »

Het is jammer, dat de tekst van het ontwerp zoo onduidelijk antwoordt op een vraagstuk, waarvan de aangenomen oplossing het omgekeerde is van de in zwang zijnde wetgeving. Ware het niet veel eenvoudiger en veel duidelijker te bepalen, zooals de heer Sinzot in zijn verslag voorstelt: « een bankier die, bij de aanbieding van den titel, fonds onder zich heeft »?

Door het invoeren van dezen nieuwen regel zal het natuurlijk noodig worden de twee hooger vermelde strafbeschikkingen op te heffen. Het wetsontwerp voorziet de wijziging van artikel 5 van de wet van 20 Juni 1873 en artikel 2 van de wet van 25 Maart 1929 in dezen zin, dat het uitgeven van

een check, waarvan de dekking niet op voorhand bestond, niet meer strafbaar zal zijn.

VAN DEN BLANCO-CHECK

Wanneer, zooals soms gedaan wordt, een onvolledig ingevulde check uitgegeven wordt, met het inzicht dat de blanco's later door den houder ingevuld zullen mogen worden, dan kan het gebeuren dat de houder misbruik maakt van de blanco's en ze anders invult dan overeengekomen was met den trekker. Hierbij kan de vraag gesteld worden of de trekker, in dit geval, het recht bezit de niet in acht genomen overeenkomst op te werpen aan den derde, die den titel te goeder trouw verworven heeft.

Op deze vraag wordt neen geantwoord door de eenvormige wet op den wisselbrief. Het wetsontwerp op de checks beslist eveneens dat geen uitzonderingen, getrokken uit overeenkomsten over het invullen van blanco's, opgeworpen mogen worden aan den derden houder van goede trouw, die zich beroept op de met de overeenkomsten niet eensluidende bedingen, geschreven op een regelmatig verkregen check. Deze excepties mogen maar in twee gevallen aan den houder tegengesteld worden: indien deze den check met kwade trouw verkregen heeft of hij, bij het aanschaffen, een grove fout heeft begaan.

VAN DE OVERDRACHT

De in zwang zijnde wetgeving schrijft voor, dat de check, betaalbaar gesteld op een met naam genoemden persoon, alleen overgedragen mag worden in de vormen, die door artikel 1690 van het Burgerlijk Wetboek vereischt worden tot de cessie van een schuldvordering. De wet onderstelt, daarenboven, « niet aan order », het stuk dat alleen den naam draagt van den persoon aan wien het betaalbaar is, zonder orderbeding. Om het mogelijk te maken den check eenvoudig door endosseering over te dragen, is het noodig een uitdrukkelijke clausule « aan order » in te lassen.

In het ontwerp van de eenvormige wet is dit juist het omgekeerde. De algemeene regel wordt dat de check, ten voordeele van een met naam genoemden persoon geschreven, bij middel van endossement overgedragen mag worden. Om het endossement uit te sluiten en de toepassing van artikel 1690 van het Burgerlijk Wetboek op te leggen, is het noodig dat de check een uitdrukkelijke clausule « niet aan order » bevatte. Zoo zal dus de check aan een met naam genoemden persoon overdraagbaar worden door endosseering, zelfs zonder order-clausule.

Is het veroorloofd, aan den houder van een in omloop zijnden check, de wijze van overdracht ervan te veranderen, bijvoorbeeld een check « niet aan

order » te maken van een endosseerbaren check? Het later aangebracht beding « niet aan order » maakt, volgens het wetsontwerp, den check « aan order », niet non-endosseerbaar. De endossant « niet aan order » ontlast zich evenwel door dit beding van de aansprakelijkheid voor de betaling tegenover degenen, wier naam later op den rug geschreven wordt, zonder nochtans verder endosseeren te kunnen verhinderen.

Het tegenovergestelde geval wordt door het wetsontwerp niet behandeld. Uit het verslag, uitgebracht door het Redactiecomité te Genève, blijkt dat de onveranderlijkheid van de wijze van overdracht als principieel aangenomen werd, zonder dat het nochtans noodig werd geacht dit uitdrukkelijk door een algemeene bepaling te bevestigen. De Belgische rechtspraak is ook tegen het veranderen van een nominatieven check in een aan order. (3)

Eveneens zal een endossement « aan toonder », geschreven op een check origineel aan order, dezen titel niet veranderen in een check aan toonder. De nieuwe clausule zal slechts gelden als blanco-endosseering. Eindelijk zal een check aan toonder, die geendosseerd wordt, niettemin « aan toonder » blijven, zooals tegenwoordig. Het endossement zal den endosseerder aansprakelijk maken voor hetgeen het regresrecht betreft.

VAN DE HERROEPING

De onvolledigheid van de wetgeving was de oorzaak van veel twisten omtrent de vraag of de trekker het recht heeft den check te herroepen. Noch in de rechtsleer, noch in de rechtspraak kon men het eens worden.

De voorstanders van de onherroepelijkheid van den check vinden hun voornaamste argument in het uitsluitend recht, dat de drager op de dekking bezit. De tegenstrevers van deze thesis denken het rechtvaardiger de herroeping toe te laten in geval de betaling, die door den check gedaan wordt, geen wettige oorzaak heeft.

De strafwet van 25 Maart 1929 loste dit vraagstuk grootendeels op. Werd strafbaar gemaakt het feit, met voorweten, de dekking geheel terug te nemen of onvoldoende te maken binnen de drie maand na de uitgifte, of ze met een bedrieglijk opzicht onbeschikbaar te maken.

In het buitenland ontstaan soortgelijke betwistingen nopens de herroepelijkheid van den check. Het werd onmogelijk geacht de verschillende grondbeginselen en regels, die in de verdragsluitende landen in zwang zijn, tot een eenvormige wet te herleiden. Op dit punt is dus de internationale wet allesbehalve eenvormig. Zij neemt een grondbeginsel aan, maar beperkt onmiddellijk de toepassing ervan en zegt daarna, dat ook het tegenovergestelde mag toege-

laten worden door de Staten op hun grondgebied.

Het ontwerp verklaart inderdaad, dat de check herroepelijk is. De herroeping blijft nochtans zonder uitwissel gedurende het aanbiddingstermijn. Dit is ook de oplossing door de Duitse wet gegeven.

De belangen van den drager zijn voldoende beschermd door dezen regel. De drager is zeker, dat gedurende geheel het aanbiddingstermijn de dekking tot zijn beschikking zal blijven. Indien hij verwaarloost zijn titel ter betaling aan te bieden gedurende dit termijn, dan mag de betrokkene hem zelfs later uitbetalen, voor zoover de trekker niet van zijn herroepingsrecht gebruikt heeft gemaakt.

In den trekker wordt, integendeel, minder belang gesteld. Indien hij, na een check in betaling gegeven te hebben, opmerkt dat de overeenkomst, die hij door zijn betaling uitvoert, vervalt door de schuld van den eersten houder, dan mag hij niettegenstaande dit de dekking noch intrekken, nocht vastleggen gedurende het aanbiddingstermijn. Het doel, dat door de opstellers van de eenvormige wet nagestreefd werd, was het gebruik van den check te bevorderen en aan den titel een zoo groot mogelijke zekerheid te geven.

Wanneer het aanbiddingstermijn verstreken is, mag de trekker evenwel vrij over de dekking beschikken. Zijn fondsen moeten dus niet onbruikbaar blijven, indien een houder verwaarloost zijn check binnen het voorgeschreven termijn aan te bieden. Al is de toestand van den trekker, van een algemeen standpunt beschouwd, minder gunstig dan die van den houder, toch is het recht van den trekker uitgebreider in de eenvormige wet dan in de huidige wetgeving, want hij kan zijn fondsen terugnemen na het aanbiddingstermijn, dat, uitgenomen voor checks tusschen België en Belgisch-Congo, korter is dan drie maand.

Het zal noodig zijn artikel 509bis van het Strafwetboek in overeenstemming te brengen met de eenvormige wet. Daartoe voorziet het wetsontwerp de afschaffing van paragraaf 3 van genoemd artikel, volgens dewelke de trekker, die met voorweten de dekking, of een deel ervan, terugneemt binnen de drie maand na de uitgifte, strafbaar is. Het onbeschikbaar maken van de dekking met een bedrieglijk opzicht blijft strafbaar.

Het wetsontwerp voorziet een uitdrukkelijke afwijking van de laatste paragraaf van artikel 2003 van het Burgerlijk Wetboek, waardoor beschikt wordt dat de dood, de ontzegging en het onvermogen van den opdrachtgever gelden als herroeping van de opdracht. Dit principe is ook op den check toegepast. Om de Belgische wetgeving met de eenvormige wetgeving te doen overeenstemmen, wordt voorzien dat noch de dood, noch de onbekwaamheid van den trekker de herroeping van den check voor gevolg zullen hebben. Deze beschikking, zooals

meerdere andere in de eenvormige wet, strekt weer tot versterking van het krediet van den check.

VAN DE BETALING

De aanbiddingstermijnen.

De aanbiddingstermijn, die tegenwoordig betrekkelijk kort is, wordt door het wetsontwerp gebracht op 8 dagen, voor checks uitgegeven en betaalbaar in hetzelfde land. Dit termijn is 20 dagen voor checks uitgegeven in een en te betalen in een ander land, in hetzelfde werelddeel, en 70 dagen betaalbaar in een ander werelddeel. Gebruik makend van een voorbehoud, voorzag de Regeering een termijn van 120 dagen tusschen België en Belgisch-Congo.

Het endossement in lastgeving.

Een endossement wordt niet altijd gegeven met het doel den eigendom van den check over te maken, maar kan beperkt blijven tot een opdracht. Ingevolge het huidige recht moet het bewijs dezer beperking van de rechten van den houder, die vermoed wordt eigenaar te zijn, geleverd worden door dengene, die er zich op beroept. Daar de opstelling van een lastgevend endossement dezelfde kan zijn als voor den eigendom overdragenden titel, is dit bewijs, dat dient getrokken te worden uit het inzicht van de partijen, dikwijls moeilijk te leveren.

Het wetsontwerp sluit alle betwisting uit door een uitdrukkelijke verklaring van opdracht voor te schrijven, bijvoorbeeld luidend als volgt: « waarde ter incasseering », « ter incasso », « in lastgeving », zonder sacramentele termen op te leggen.

De gedeeltelijke betaling.

Wanneer de beschikbare fondsen maar een deel van het bedrag van den check belopen, dan verplicht het wetsontwerp den houder een gedeeltelijke betaling te aanvaarden. Deze afwijking van het gemeene recht en van de Belgische rechtspraak, die zulke titels als volkomen nietig beschouwt (4), werd aangenomen in 't belang van degenen die verantwoordelijk zijn voor het betalen van den check en die men zooveel mogelijk van hun verantwoordelijkheid tracht te ontlasten.

Zijn meerdere checks, op denzelfden bankier uitgegeven door denzelfden trekker, niet voldoende gedekt, dan zal de betaling pons-ponsgewijs geschieden. Dezelfde regel bestond reeds in België in de wet van 1872 op de wisselbrieven, maar werd door de rechtspraak niet op de checks toegepast.

VAN HET VERHAAL BIJ WEIGERING VAN BETALING

In de wijze van vaststellen van het onbetaald blijven der checks komt er geen verandering.

Indien de check te laat wordt aangeboden of indien de weigering van betaling niet op een van de voorgeschreven wijzen vastgesteld wordt, dan verliest de houder, volgens het eenvormig wetsontwerp, alle regresrecht. Deze sanctie is veel strenger dan die tegenwoordig in gebruik. Bij artikel 4 van de wet van 20 Juni 1873 behoudt in beide gevallen de drager nog zijn verhaal tegen den trekker, zoolang de dekking na het aanbiedingstermijn niet verdwenen is door toedoen van den betrokkene.

Gebruik makend van een door het verdrag toegestaan voorbehoud, wijzigt het wetontwerp de sanctie van de eenvormige wet in den zin van de Belgische wet. Wanneer de check na het termijn aangeboden is of de niet-betaling te laat vastgesteld werd, dan behoudt de drager nog zijn regresrecht tegen den trekker zoolang de fondsen niet verdwenen zijn door een feit, waarmede de trekker niets te maken had. Om aan het verhaal te ontsnappen zal het dus volstaan, voor den trekker, te bewijzen dat hij niet gemoeid is met het feit, dat de beschikbare fondsen heeft doen verdwijnen. Bij de Belgische wet van 1873 is zijn toestand eenigszins ongunstiger: hij moet het bewijs leveren van de handeling van den betrokkenen, die de fondsen deed verdwijnen.

Volgens de wet van 1872 op de wisselbrieven, toepasselijk op de checks, is de houder of de endossant van een geprotesteerden check verplicht, op straf van verval van zijn rechtsvordering, degenen, tegen wie hij zijn verhaal verlangt uit te oefenen, voor de Rechtbank te dagvaarden binnen de vijftien dagen na het protest of na zelf gedaagd te zijn.

De uitoefening van het verhaal wordt door het wetsontwerp minder streng geregeld. De houder is niet meer verplicht binnen vijftien dagen zijn rechtsvordering door een dagvaarding in te stellen, maar moet slechts binnen vier dagen aan zijn endossant of aan den trekker kennis geven van de niet-betaling. De endossant, die zulk een advies ontvangt, heeft twee dagen om het over te maken aan zijn eigen endossant, enzovoort, tot aan den trekker. Voor deze kennisgevingen worden geen bepaalde vormen vereischt. Het eenvoudig terugzenden van den onbetaalden titel is zelfs voldoende, maar praktisch, daar de adviesgever zijn handeling moet kunnen bewijzen, is het zekerder een aangeteekenden brief te sturen.

Het valt op te merken, dat degene, die verwaarloost advies te geven binnen de bepaalde termijnen, nochtans zijn regresrecht niet verliest, maar als eenige sanctie oploopt de aansprakelijkheid voor de schade door zijn nalatigheid berokkend. Deze schade zal bijvoorbeeld voortspruiten uit het insolvent worden van een endossant, die gedurende de hooer vermelde termijnen nog solvent was.

Het eenvormig wetsontwerp beperkt de draag-

wijde van het beding « zonder kosten », « zonder protest », of dergelijke. Door toepassing van de wet van 1872 op de wisselbrieven, ontlast dit beding den houder van de verplichting protest of een evenwaardige akte op te maken tegenover den endossant die het geschreven heeft en de volgende endossanten. Het wetsontwerp beperkt het uitwissel van dit beding tot den endossant of avalgever, die het geschreven heeft. Dezelfde clausule, door den trekker geschreven, geldt echter voor allen.

VAN DE VERJARING

De lange verjaring van vijf jaar, van de wet van 1872 op de wisselbrieven, volgens artikel 3 van de wet van 1873 toegepast op de vorderingen die spruiten uit verhalen aan den check verbonden (5), zal verkort worden tot zes maand. Dit kort tijdsverloop geldt voor al de rechtsvorderingen, die onmiddellijk uit den check ontstaan, zoowel ten bate van houder, betrokkene en trekker, als voor de garanten.

De andere rechtsvorderingen, die niet uit den check zelf getrokken worden, blijven echter ter beschikking van de belanghebbenden. De Regeering maakte hier gebruik van een bevoegdheid, op dit punt aan de Staten toegekend, en voorzag uitdrukkelijk, dat, zelfs na verlies van rechten of verjaring van het wisselverhaalrecht, er een vordering blijft bestaan tegen den trekker, die geen dekking bezorgd heeft, en tegen den trekker of endossant, die zich onrechtmatig verrijkt heeft. Indien de houder van een onbetaald gebleven check zijn wisselverhaalrecht laat verjaren, dan mag hij toch nog gebruik maken van de vordering, die spruit uit de overeenkomst waarvoor de trekker of de endossant hem den check in betaling gaf. De check vernieuwt de schuld niet. Het was nuttig uitdrukkelijk deze bepalingen te geven, daar het niet-gebruik maken van het voorbehoud in deze zaak het vermoeden zou gewettigd hebben dat de oplossing, erdoor toegelaten, zou moeten verworpen worden.

Stippen wij nog een andere uitzondering op een principie van het Burgerlijk Wetboek aan. Het uitwissel van de daad van stuiting wordt door het wetsontwerp beperkt tot dengene, tegenover wien de stuitende daad gesteld werd, en geldt niet voor de andere schuldenaars, niettegenstaande deze hoofdelijk verplicht zijn.

* * *

Wij kunnen dit bondig overzicht van eenige nieuwigheden, die door het eenvormig wetsontwerp op de checks voorgesteld worden, met twee opmerkingen besluiten.

De opstellers streefden ernaar de verspreiding van den check te bevorderen, door het krediet van den titel te versterken. Zoo kwamen zij er toe de

nietigheid van den check te vermijden in meerdere gevallen, die tegenwoordig met nietigheid gestraft worden. De Belgische wet beschouwt, bijvoorbeeld, als nietig de blanco-checks, de checks zonder fondsen, de checks van een lateren datum voorzien, allen gevallen waarin de check geldig zal blijven volgens de eenvormige wet.

Het wetsontwerp behandelt uitvoerig de rechtsbetrekkingen tusschen trekker en houder, maar laat de wederzijdsche rechten en verplichtingen van trekker en betrokkene grootendeels onbepaald. De reden daarvan is te vinden in de tegenstelling, die bestaat tusschen de Fransche en de Deutsche opvatting van de provisie, zoodat men dit vraagstuk te Genève in het ontwerp op de checks, evenals in de eenvormige wet op de wisselbrieven, onbeslecht liet.

T. VAN PUYVELDE,
Advocaat te Brussel,
Licenciaat in economische wetenschappen.

(1) Documenten van de Kamer van Volksvertegenwoordigers, 1933-1934, nr. 276 en 1934-1935, nr. 51.

(2) Ziehier de wetten in zwang in zake van checks:

Wet van 20 Juni 1873 op de checks en andere bevelschriften en aanboden van gereede betaling.

Wet van 20 Mei 1872 op de wisselbrieven, gedeeltelijk op de checks toepasselijk.

Wet van 10 Juli 1877 op de protesten.

Wet van 28 December 1912, o. m. op de postchecks.

Wet van 31 Mei 1919 op de gekruiste checks.

Wet van 19 April 1924 op het innen van handelseffecten met checka.

Wet van 25 Maart 1929, artikel 509 bis van het Strafwetboek.

(3) Luik, 18 Juli 1924: B. J. 1935, kol. 83.

(4) Gent, Ver. kam. 20 October 1910, B. J. 1910, kol. 1206 en nota.

Gent, 7 November 1926, B. J. 1927, kol. 474.

(5) Uitgenomen zekere vorderingen tot schadevergoeding in zake van gekruiste of in rekening te brengen checks.

RECHTSPRAAK

BURGERLIJKE RECHTBANK TE TURNHOUT

31 October 1935.

Voorzitter: Mr. Janssens.

Rechters: HH. De Beus en Boone.

Pleiters: Mrs De Peuter en Schot.

HYPOTHEEK. — BETALINGEN AAN TUSSCHEN-PERSOON HOOFDELIJKE MEDESCHULDENAAR EN GERECHTIGD OM TE ONTVANGEN. — GELDIGHED.

Wanneer een hypotheekleening gedaan werd door tusschenkomst van een hypotheekinstelling die zich, samen met den ontleener, hoofdelijk medeschuldenaar heeft verklaard, en de terugbetalingen moesten geschieden door haar bemiddeling, is de ontleener bevrijd indien hij de ontleende som terugbetaalde aan die instelling. — De overnemer van de schuldvordering kan het in de akte vervatte beding van dadelijke uitwinning niet meer ten uitvoer leggen tegen den ontleener, nadat deze de verschuldigde som aan de hypotheekinstelling heeft terugbetaald.

J. P. V. en V. W. t/ L...

Gehoord partijen in hun middelen en conclusies; Gelet op artikel 68 tweede lid der wet van 15 Juni 1935;

Aangezien de eisch er toe strekt te doen verklaren voor recht dat de betalingen, door aanleggers gedaan aan de Naamlooze Vennootschap Belgische Hypotheekkas, geldig werden verricht en ze bevrijden van hun schuld, ten opzichte van gedaagden;

Bovendien te hooren zeggen dat de bij bevelschrift van kortgeding geschorste rechtspleging tot dade-

lijke uitwinning nietig is en zonder gevolg zal blijven;

Aangezien aanleggers bij akte verleden voor Notaris Walravens op 18 Juli 1929 erkend hebben hoofdelijk schuldig te zijn aan J. S., de som van 11.000 frank, terugbetaalbaar bij gedeelten binnen den termijn van vijf jaar eindigende op 18 Juli 1934;

Aangezien bij dezelfde akte hypotheekrechtelijke waarborg werd verleend, met beding van dadelijke uitwinning;

Aangezien uit bedoelde akte verder blijkt dat de N. M. «Belgische Hypotheekkas» zich hoofdelijk met aanleggers heeft verbonden tot terugbetaling van de door deze laatsten ontleende geldsom.

Aangezien bij akte voor notaris De Marré te Mechelen, verleden op 8 Juni 1932, de schuldvordering door den oorspronkelijken schuldeischer St. overgedragen werd op de huidige schuldeischers L., thans verweersters in dit geding.

Aangezien van deze overdracht van schuldvordering kennis werd gegeven aan de schuldenaars V.-V. W. op 21 December 1934, bij aangeteekenden brief, en er anderzijds melding van die overdracht gedaan werd in het exploit van den deurwaarder Van den Putte, beteeeknd aan aanleggers op 14 Mei 1935;

Aangezien aanleggers thans beweren dat zij van hun schuld geheel bevrijd zijn door de terugbetalingen, welke zij deden aan de N. V. «Belgische Hypotheekkas»; dat deze terugbetalingen geschied zijn vooraleer de beteekening van de overdracht aan hen gedaan werd; dat bijgevolg de door verweerders ingestelde proceduur tot dadelijke uitwinning moet vervallen, als zijnde zonder oorzaak en gansch nietig;

Aangezien verweerders daartegen inbrengen dat de akte van geldleening, verleden voor notaris Walravens op 18 Juli 1929, niet toeliet dat de betalingen

zouden geschieden aan de «Belgische Hypotheekkas», zelf hoofdelijke medeschuldenaar; dat uit de ontleding van de verschillende overeenkomsten, die in die akte werden samengebracht, blijkt dat de Hypotheekkas geen lastgeving had gekregen om de betalingen te ontvangen en dat bijgevolg die betalingen, door aanleggers gedaan, ze niet heeft kunnen bevrijden van een schuld ten opzichte van de huidige schuldeischers;

Aangezien dus heel de kern van het geding er op neerkomt te onderzoeken of de betalingen, door aanleggers aan de Hypotheekkas gedaan, hen al of niet heeft bevrijd van hun schuld;

Aangezien die betalingen niet worden betwist: zij zijn regelmatig geschied met stortingen waarvan de laatste gedaan werd op 6 Juni 1934;

Aangezien de verschuldigde som geheel werd afbetaald op dien datum, dan wanneer de kennisgeving van de overdracht van de schuldvordering slechts gebeurde ten vroegste op 21 December 1934;

Aangezien bijgevolg deze beteekening, nadat de som reeds werd afbetaald, geen belang meer heeft ter zake, indien die afbetaling werkelijk de bevrijding van schuld tot gevolg heeft gehad;

Aangezien uit de bewoordingen van bovenbedoelde akte van geldleening het volgende blijkt: Partijen zijn enerzijds St. (rechtsvoorganger van de huidige schuldeischers), anderzijds: de echtgenooten V.-Van W. en de N. V. «Belgische Hypotheekkas». Deze laatsten erkennen hoofdelijk schuldig te zijn aan St. de som van 11.000 frank, terugbetaalbaar binnen een termijn van 5 jaar, tegen jaarlijkschen interest van 8,50 t.h., verminderbaar op 8 t.h. in geval van betaling binnen 15 dagen na den vervaldag, zijnde: 1en Augustus, 1en November, 1en Februari, 1en Mei van elk jaar. Al de betalingen moesten geschieden «ter huidige of toekomstige woonst van den schuldeischer» in gouden of zilveren in België wettelijk gangbare geldspeciën en door tussenkomst der N. V. «Belgische Hypotheekkas» te Brussel. De schuldenaars (echtgenooten V.-Van W.) verbinden zich te betalen op voorhand den 1en der maanden Augustus, November, Februari, Mei van ieder jaar, «ten zetel der N. V. «Belgische Hypotheekkas» te Brussel, de som van 1013,10 frank.

De schuldeischer geeft aan de N. V. «Belgische Hypotheekkas» last om er voor te waken dat de schuldenaars (echtgenooten V.) hunne verbintenissen stipt naleven en om tegen hen alle maatregelen te nemen die de N. V. «Belgische Hypotheekkas» zal nuttig achten. De schuldeischer bewaart de gosse van de akte, maar moet ze aan de N. V. «Belgische Hypotheekkas» te Brussel overhandigen voor het vervullen van den haar gegeven last. Tot zekerheid wordt hypotheekrechtelijke inschrijving genomen op de goederen van de schuldeischers V.-Van W.; de ontleende som is opgetrokken geweest door deze laatsten, die er rekening zullen van geven aan de N. V. «Belgische Hypotheekkas». «De ontleeners (echtgenooten V.) hebben niet het recht eender welke betaling in handen van den geldschieter te doen, zonder voorafgaande schriftelijke toelating door de N. V. «Belgische Hypotheekkas».

Aangezien uit dien inhoud van de akte duidelijk blijkt: 1°) dat de betalingen moesten geschieden door tussenkomst van de N. V. «Belgische Hypo-

theekkas» en zelfs niet mochten gebeuren rechtstreeks aan schuldeischer, zonder voorafgaandelijke schriftelijke toelating van de Hypotheekkas; 2°) dat de Hypotheekkas de bijzondere lastgeving had om te waken dat de schuldenaars hunne verplichtingen zouden naleven, zooniet dat die maatschappij maatregelen daartoe zou behoeven te nemen;

Aangezien bedoeld contract, op grond van zijn verscheidene bedingen, in zijn geheel moet genomen worden en eruit voortvloeit dat partijen het volgende bedoeld hebben: de aanleggers ontvangen het geld en geven borg op hun eigendom, de hypotheekkas handelt als tusschenpersoon, zorgt voor de stipte uitvoering van de terugbetalingen, geeft desnoods de toelating daartoe, ontvangt die betalingen om ze daarna over te maken aan schuldeischer en stelt zich verder hoofdelijk medeborg voor de uitvoering van de verplichtingen van de hoofdschuldenaars;

Aangezien zulks wel de zin is van de geheele verichting, die samen moet beschouwd worden; (art. 1161 B. W.) dat trouwens de woorden van de akte «de betalingen moeten geschieden ter huidige of toekomstige woonst van de schuldeischers» de andere termen van de overige bedingen niet te niet doen, er niet mede strijdig zijn, dat zij integendeel in den tekst van de akte aangevuld worden door de onmiddellijk daarop volgende woorden «en door tussenkomst der N. V. «Belgische Hypotheekkas» te Brussel», wat des te meer begrijpelijk is daar dit organisme over de stipte uitvoering van aanleggers verplichtingen moest waken.

Aangezien uit hetgeen voorgaat, — niet alleen uit de redelijk opgevatte termen van het contract, maar ook uit de klaarblijkelijke bedoeling van partijen, — wel volgt dat de betaling geldig kon gedaan worden aan genoemde Hypotheekkas;

Aangezien overigens de betalingen aldus gedaan werden, geregeld en per kwartaal, te rekenen van 15 Juni 1929, zonder dat het gebleken is dat er ooit vanwege schuldeischer eenig protest is opgerezen of eenige aanmaning aan aanleggers werd gedaan om de betalingen aan hem zelf rechtstreeks uit te keeren;

Aangezien bijgevolg de door aanleggers aan de Hypotheekkas gedane betalingen moeten beschouwd worden als geldig en tot bevrijding van hun schuld strekken.

Om deze redenen:

De rechtbank, beslissende op tegenspraak, alle verdere of tegenstrijdige conclusie van de hand wijzende, verklaart voor recht dat de door aanleggers aan de N. V. «Belgische Hypotheekkas» gedane betalingen geldig zijn en tot bevrijding van hun schuld moeten dienen; verklaart bovendien dat de rechtspleging tot dadelijke uitwinning, door verweerders ingesteld, nietig is en zonder eenig gevolg moet blijven;

Veroordeelt verweerders tot de kosten van die rechtspleging, van de rechtspleging in kortgeding en tot de kosten van het huidig geding.

VLAAMSche JURISTEN

Abonneert U op het «Rechtskundig Weekblad»

CORRECTIONEELE RECHTBANK TE HASSELT

2 December 1935.

Voorzitter : Mr. Goffinet.
Op. Min. : Mr P. Van de Velde.

**TAALGEBRUIK. — DAGVAARDING IN STRAF-
ZAKEN. — VERTALING. — ORIGINEELE VOR-
DERING NIETIG BIJ GEBREK AAN HOOFDZA-
KELIJKE VERMELDINGEN.**

Wanneer eene dagvaarding in de Vlaamsche taal gesteld, ingevolge de wet op het gebruik der talen, met eene Fransche vertaling moet beteekend worden is de origineele vordering (de Vlaamsche) niet beteekend en dus nietig, indien de hoofdzakelijke vermeldingen die aan eene dagvaarding haar karakter van authentieke akte geven, niet werden ingevuld en al komen ze dan wel voor in de vertaling. Tot zulke bestanddeelen behooren: de datum, de «sprekende tot» de naam van den deurwaarder en voornamelijk dezès handteeken.

Op Min. t/ Hombrouck.

Beticht van te Niel-St Truiden, den 25 Augustus 1935 de wachtmeesters der Rijkswacht, Pieter en Hermans Guillaume, in de uitoefening of ter gelegenheid van de uitoefening hunner bediening, te hebben gesmaad door woorden, daden, gebaren of bedreigingen.

Samenhangend: niet in 't bezit te zijn bevonden van zijn eenzelveigheidskaart.

Gezien de stukken van het rechtsgeding;

Gehoord, in openbare zitting, het verhoor der zaak en de lezing van het proces-verbaal;

Gehoord het Openbaar Ministerie in zijn kort verhaal en zijne conclusiën;

Overwegende dat het openbaar Ministerie bij deze Rechtbank eene dagvaarding tegen betichte uitreikte, opgesteld in de Vlaamsche taal, gelijkvormig artikel 12 der wet van 15 Juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken;

Dat bij deze dagvaarding, ingevolge artikel 38 van dezelfde wet eene eensluidend verklaarde vertaling in de Fransche taal opgesteld, gevoegd werd;

Overwegende dat de fungeerende deurwaarder, aan wien beide stukken, ten einde beteekening, overgezonden werden, verzuimd heeft de origineele vordering te beteekenen; dat dit blijkt uit het feit dat geen enkele der hoofdzakelijke vermeldingen, en welke tevens aan eene dagvaarding haar karakter van authentieke akte geven, ingevuld werden; namelijk de datum, de «sprekende tot», de naam van den deurwaarder, en eindelijk en voornamelijk dezès handteeken niet draagt;

Overwegende dat wel is waar, gezegde meldingen ingevuld werden in de Fransche taal, op de bij de origineele vordering toegevoegde vertaling, en onderteekend door den deurwaarder, deze erbij voegende in het Fransch, dat hij aan belanghebbende met onderhavig exploit eene Vlaamsche vertaling ervan overhandigt;

Overwegende dat zodoende de deurwaarder gehandeld heeft in tegenstrijd met de wet;

Overwegende dat er slechts ééne regelmatige vor-

dering kan bestaan; de Vlaamsche, dewelke had moeten, om geldig exploit daar te stellen, beteekend zijn geworden, en alle vermeldingen dragen welke vereischt zijn om haar regelmatig bestaan te bewijzen;

Overwegende dat in de veronderstelling dat de Rechtbank de vertaling der vordering zoude aanzien als regelmatig origineel, behoorlijk beteekend, vermits alle hoofdzakelijke vermeldingen bevattende, en het handteeken van den deurwaarder dragende, zij zich voor eene in strijd met artikel 12 der wet van 15 Juni 1935 opgestelde dagvaarding zoude bevinden, vermits niet in de Vlaamsche taal gesteld, en zij bijgevolg er van ambtswege de nietigheid van mag verklaren; (art. 40 derzelfde wet).

Gelet op art. 12-38-40 der Wet van 15 Juni 1935 ter zitting aangeduid.

Om deze beweegredenen:

De Rechtbank, statueerende wedersprakelijk, alvorens den grond der zaak te onderzoeken:

Zegt de vordering niet ontvankelijk wegens nietigheid der dagvaarding;

Verzendt de betichte zonder kosten, deze ten laste van den Staat blijvende.

Nota. — Het O. M. heeft beroep tegen dit vonnis aangeteekend. Zie in den zin van het vonnis: R. W. 1935 Koophandelsrechtbank Brugge, 10 October 1935 kol. 209. Zie ook R. W. kol. 420 en 421, waarin uitdrukkelijk gezegd wordt, in het rondschriven van den heer P. G. Hayoit de Termicourt, dat de beteekening van een dagvaarding uitgaande van het Vlaamsch gedeelte van het land, gedaan in het Walenland, in het Nederlandsch dient gedaan te worden.

BURGERLIJKE RECHTBANK VAN LEUVEN

28 October 1935.

Voorzitter : M. Micha.
Pleiters : Mrs Discart en Peeters.

ONDERHOUDSGELD VAN KIND. — OVEREENKOMST WAARDOOR KIND DOOR MOEDER VOOR ONDERHOUD EN OPVOEDING AAN DERDEN PERSOON WORDT TOEVERTROUWD. — GELDIGHED.

Het bewakingsrecht is een eigenschap der ouderlijke macht en de afstand ervan kan niet geldig bij overeenkomst geregeld worden. Er bestaat echter geen afstand van ouderlijke macht in een overeenkomst waardoor een moeder haar kind voor onderhoud en opvoeding toevertrouwt aan derde personen waarin bepaald is, dat het overeengekomen kostgeld maar zal moeten betaald worden den dag waarop de moeder het kind terugneemt. Die overeenkomst is geldig.

Vermeulen t/ Vermeylen.

Aangezien het beroep strekt tot het hervormen van het vonnis door den heer bijgevoegden Vrederechter van het kanton Aerschot, uitgesproken in dato van 21 Oogst 1934, in geboekte uitgifte voorgelegd vonnis door hetwelk de eerste rechter zich bevoegd ver-

klaard heeft en eischer in beroep veroordeelde Rosette Meylemans, kind van beroepene, weder te geven aan haar moeder binnen de 24 uren van gezegd vonnis en te betalen aan dezelfde de som van 720 fr. voor geleverd werk.

Aangezien de beroeper beweert dat de eerste rechter onbevoegd was om van de eerste vraag te kennen, daar het bewakingsrecht een eigenschap van de ouderlijke macht is, dat deze van openbare orde zijnde niet raambaar is en dat dus de rechtbanken van eersten aanleg uitsluitelijk bevoegd zijn om van zulke vragen te kennen.

Aangezien vooraleer de vraag, aangaande de bevoegdheid, op te lossen, er dient in aanmerking genomen te worden dat den 3en Januari 1934 een overeenkomst gesloten geweest is tusschen de partijen door dewelke de moeder zich verbond haar kind, Meylemans Rosette Francisca, te laten opvoeden, onderhouden door den aanlegger in beroep, die voor de verleende zorgen geen schadeloosstelling vragen zal, tenzij de moeder voorzeggd kind zelf zou willen opvoeden, en in dit geval verbond zij zich 5 frank daags te betalen, van af 3 Januari 1934, tot den dag der terugneming van het kind, en voor zij haar recht tot terugneming kan laten gelden.

Aangezien verweerster in beroep de nietigheid van de overeenkomst inroept en beweert tevergeefs dat het voorwerp der overeenkomst ontbrak op 3en Januari 1933, datum geschreven onder gezegde overeenkomst, vermits het kind op 20en Januari 1933 ter wereld is gekomen.

Aangezien het duidelijk is dat de datum van het sluiten dier overeenkomst een materiele dwaling is, dat ze wel gesloten geweest is in 1934 en niet in 1933, dat inderdaad dit blijkt uit de meldingen in de overeenkomst ingelascht: « Rosette Francisca, geboren te Betecom den 20 Januari 1933 », geslacht, plaats en datum die niet gekend waren op 3 Januari 1933 maar wel op 3 Januari 1934.

Aangezien het tevergeefs is dat verweerster in beroep beweert dat de verbintenis berust op een ongeoorloofde oorzaak, strijdig met de openbare orde; dat wel is waar het bewakingsrecht een eigenschap is van de ouderlijke macht en dat het kind onder het gezag der ouders blijft tot aan zijn meerderjarigheid, maar dat er geen afstand van de ouderlijke macht bestaat van wege de ouders die hun kind toevertrouwen aan derde personen om het te laten opvoeden en opleiden; dat integendeel veel ouders deze ouderlijke macht uitoefenen met hun kinderen aan goede kostscholen te vertrouwen, om hun zoo wel onderwijs dan opvoeding noodzakelijk voor hun toekomst te verschaffen; dat die uitkeeringen gewoonlijk moeten betaald worden, maar in tegenwoordig geval kosteloos zijn, tenzij de moeder haar kind zou willen opvoeden, dat de voorafgaande vastgestelde betaling van 5 frank daags te rekenen vanaf 3 Januari 1934 tot den dag der gebeurlijke wedergave van het kind niet ten minste het opvoedingsrecht der moeder hindert, vermits deze laatste vrij is, ten allen tijde, haar kind terug te nemen, en dat ze dus haar rechten van ouderlijke macht niet afgestaan heeft ten profijte van aanlegger in beroep.

Aangezien de eerste rechter, gelijk hij het verklaard heeft, wel bevoegd was de betwiste overeenkomst niet kunnende aanzien worden als een afstand van rech-

ten, en dat in het tegenwoordig geding, vermits de eischer in beroep het kind niet weigert af te geven, alleenlijk en feitelijk kwestie is van een regeling van betalingen uit oorzaak van het onderhouden van Rosette Francisca Meylemans, dat verweerster in beroep, volgens vrije overeenkomst aan aanlegger in beroep schuldig is: 1150 frank, hetzij 230 dagen aan 5 frank daags, te rekenen vanaf 3 Januari 1934 tot 21 Augustus 1934, dag waarop verweerster in beroep haar kind teruggenomen heeft; dat integendeel, de vraag strekkende tot een schadevergoeding van 500 frank, niet gegrond is; betaling van 1500 frank ten titel van loon;

Aangezien verweerster in beroep beweert bij aanlegger in beroep een jaar en half gewerkt te hebben en dat ze uit dien hoofde recht heeft op een vergoeding van 1500 frank.

Aangezien het niet bestreden geweest is dat de oorspronkelijke aanlegster samen met wijlen haar man en haar kind bij den aanlegger in beroep kosteloos inwoonde; dat wanneer partij Vanderveken den eenen of anderen dienst bewees in het huishouden van haar schoonvader, dit dienstbetoon de tegenwaarde uitmaakte van de gunst der kosteloze inwoning van haar gezin bij den aanlegger in beroep; dat verweerster niet beweert dat haar man zijn loon aan zijn vader afgegeven heeft, noch dat zij na den dood van haar echtgenoot de vergoeding van 2676 en 1500 frank 's jaars die door de verzekeringsmaatschappij haar betaald werd uit oorzaak van het doodelijk ongeval van den echtgenoot en vader, zoude aan den aanlegger in beroep overhandigd hebben; dat het dienstbetoon van een der anderen, dat er dus nu niets meer te vereffenen is uit dien hoofde.

Aangezien partij Cappuyns in eersten aanleg geen som voor Francisca's onderhoudspensioen aan verweerster geëischt heeft, maar dat de tegeneisch ontvankelijk is op voet van artikel 464 van het Burgerlijk Wetboek en dat die omstandigheid niet betwist wordt door verweerster in beroep.

Om deze redenen:

De Rechtbank, alle andere, strijdige of meer uitgebreide besluiten als niet gegrond verwerpende, neemt het beroep aan, verklaart het ontvankelijk en er over beslissende:

Bevestigt het eerste vonnis voor zooveel de eerste rechter zich bevoegd verklaard heeft; hervormt het gezegd vonnis voor het overige; zegt dat de betwiste overeenkomst geldig is, dat de verweerster in beroep het recht heeft, ten allen tijde, haar kind weder te nemen mits te betalen aan aanlegger in beroep de som van 5 frank daags te rekenen vanaf 3en Januari 1934, tot den dag der terugneming, wijst verweerster in beroep van haar vraag in betaling van 1500 frank af, geeft akte aan de partijen dat Francisca Meylemans sedert 21 Oogst 1934 bij den aanlegger niet meer vertoef.

En beslissende over den tegeneisch, verwijst verweerster in beroep te betalen aan beroepen de som van 1150 frank, wijst beroeper van het overige van zijn tegeneisch af.

En, gezien de verwantschap tusschen partijen, zegt dat ieder der partijen haar kosten zal dragen zoowel van eersten aanleg als van beroep.

N. B. Zie ook vonnis Brussel, 7° K. 13 Febr. 1932. R. W. 2e jaargang (20 Nov. 1932), kol. 195.

BURGERLIJKE RECHTBANK TE ANTWERPEN

2de kamer bis

25 April 1935.

Voorzitter : Mr Verstraete.
 Pleiters : Mrs Majeau en Boelens.

AANSPRAKELIJKHEID ART. 1382. — BEDRIEGLIJKE VERLEIDING DOOR TROUWBELOFTE. — EISCH GESTEUND OP ARTIKEL 1382 DOOR OUDERS. — ONTVANKELIJK.

De eisch door een vader ingesteld tot het bekomen van vergoeding der zedelijke en stoffelijke schade geleden ingevolge de bedrieglijke verleiding door trouwbelofte zijner minderjarige dochter, de geboorte van een onwettig kind en het daarop gevolgde overlijden der jonge moeder, indien hij gesteund is op art. 1382 is ontvankelijk. Zulke vraag is niet in strijd met de bepaling van openbare orde vervat in art. 340a B. W. dat de opzoeking van het vaderschap verbiedt.

Herregots t/ Andries.

Gehoord partijen in hunne middelen en besluiten, Gezien de stukken des geding, waarbij de geboekte inleidende dagvaarding d.d. 24 Mei 1933;

Aangezien de eisch uitsluitend gesteund op art. 1382 B. W. ertoe strekt verweerder te hooren veroordeelen tot vergoeding der zedelijke en stoffelijke schade welke aanlegger beweert persoonlijk geleden te hebben ingevolge de bedrieglijke verleiding door trouwbelofte zijner minderjarige dochter door verweerder, de geboorte van een onwettig kind en het daarop gevolgde overlijden der jonge moeder.

Ontvankelijkheid :

Aangezien verweerder de onontvankelijkheid opwerpt van de vordering daar deze strijdig zijn zou met de bepalingen van openbare orde vervat in art. 340a B. W. verbod inhoudend van opzoeking van het vaderschap buiten de perken erin voorzien en van art. 342a B. W. daar Andries gehuwd was.

Aangezien een geding ingeleid door den benadeelde tot het bekomen der betaling van schadevergoeding uitterdaad gansch verschillend is van een geding ingeleid door een kind in eigen naam; dat niet alleen de personen in zake niet dezelfde zijn, maar dat ook de betwiste belangen verschillen, het laatste enkel den staat van het kind aanbelangend, dan als het eerste enkel betaling betreft van schadevergoeding; dat dergelijke veroordeeling geenszins opzoeking en vaststelling van vaderschap in zich sluit; dat art. 342a B. W. enkel een toepassing is van art. 335 B. W. dat de rechtstreeksche erkenning van buiten echtelijk vaderschap verbiedt; dat deze bepalingen dus slechts deze erkenning en rechtsgedingen beoogen waarvan het onmiddellijk doel is een familieband vast te stellen, maar vreemd blijven aan vorderingen die een gansch ander voorwerp hebben, zelfs als men er logischer wijze een buitenechtelijke afstamming uit kan afleiden, waarvan de kwestieuze beslissing in geen geval den wettigen of rechterlijken titel daarstelt. (Luik 26 October 1933 P. P. 1933 n° 419 en aangehaalde rechtspraak).

Ten gronde :

Aangezien aanlegger het bewijs dient te leveren ten eerste, van het door hem aan verweerder aangelegde foutieve optreden en ten tweede, der door hem dientengevolge geleden schade.

Aangezien de beweeder bedrieglijke verleiding door trouwbelofte door verweerder absoluut ontkend wordt;

Aangezien de dochter van aanlegger zelf niet opgetreden is tegen haar zoogezegden minnaar;

Aangezien uit geen enkel der door aanlegger aangehaalde gegevens het formeel bewijs voortvloeit der feiten waarop de eisch gesteund is; dat ook deze waarvan het bewijs met getuigen aangeboden wordt geenszins doorslaand voorkomen en niet van aard zijn den eisch te staven; dat het bijvoorbeeld typisch is, dat geen enkel wijst op de beweerde trouwbeloften noch op betrekkingen;

Aangezien het in die omstandigheden overbodig is na te gaan in hoever de aangehaalde schadeposten een gevolg zouden kunnen daarstellen eener bedrieglijke verleiding door trouwbelofte, moest deze zelfs bewezen zijn.

Om deze redenen:

De Rechtbank, alle verdere besluiten verwerpende;

Geeft akte aan verweerder dat hij het geding schat op meer dan 12.500 frank alleenlijk voor de bevoegdheid en den aanleg;

Verklaart den eisch ontvankelijk, doch ongegrond;

Wijst aanlegger ervan af met veroordeeling tot de kosten.

RECHTBANK VAN KOOPHANDEL TE BRUGGE

7 Februari 1935.

Voorzitter : Mr L. D'Hoedt.

Referendaris : Mr Edw. Maertens.

Pleiters : Mrs Kirschen (Brussel) en De Cuyper.

CONCORDAAT. — VOORRECHT OP VERKOCHTE EN ONBETAALDE ROERENDE GOEDEREN. — VERVAL.

De verkooper van roerende goederen die den prijs er van niet ontvangen heeft kan, na failliet voorkomend concordaat, geen voorrecht meer doen gelden indien de schuldenaar afstand van actief heeft voorgesteld en bekomen.

Epstein t/ Rombouts en Mr De Cuyper q.q.

Aangezien eischer vraagt: 1°) dat er voor recht zou gewezen worden dat hij een voorrecht bezit op den prijs van verkoop van een caisse enregistreuse verkocht met voorbehouding van den eigendom; 2°) dat deze prijs hem zou uitbetaald worden;

Aangezien verweerders het bestaan van dezen koop niet betwisten, doch beweren dat er geen voorrecht bestaat;

Aangezien Léo Rombauts in de vergadering van de schuldeischers op 5 December 1932, een faillietvoorkomend concordaat bij overlating van goederen, bekomen heeft, dat op 29 December 1932 door deze rechtbank bekrachtigd werd;

Aangezien dit concordaat een vrijwillige afstand van goederen is, dit beteekent niet dat de schuldenaar den eigendom er van verliest, doch dat hij zijne goederen ter beschikking van den vereffenaar gesteld heeft om ze te verkoopen ten bate van de schuldeheeft ze te verkoopen;

Dat de vereffenaar aldus het bezit van deze goederen bekomt, ze mag verplaatsen en alleen het recht voorwaarde dat deze goederen nog in het bezit van eischers;

Aangezien het voorrecht van den verkooper van onbetaalde roerende goederen; ingesteld door het art. 20 Nr 5 van de hypotheekwet, slechts bestaat op den schuldenaar zijn;

Dat eischer aldus zijn voorrecht verloren heeft sedert de bekrachtiging van het concordaat, en in elk geval sedert de verplaatsing van het voorwerp;

Dat de meubelen van Rombauts in Januari 1933 openbaar verkocht werden: dat de caisse onmiddellijk naar Blankenberghe verplaatst werd en naderhand op 22 December 1933 verkocht;

Aangezien het tweede voorwerp der vordering niet ontvankelijk is, daar de uitbetaling van de concordataire schulden slechts volgens een wettelijke orde betaalbaar zijn;

Om deze redenen de Rechtbank verklaart dat het eerste deel der vordering ongegrond en het tweede deel niet ontvankelijk is;

Verwijst eischer tot de gedingskosten;

Vonnis uitvoerbaar bij voorraad en zonder borg niettegenstaande elk verhaal.

BURGERLIJKE RECHTBANK TE TURNHOUT

28 November 1935.

Voorzitter : Ridder Paul de Schaetzen.
Rechters : HH. Albert en Ludovic Ulrix.
Op. Min. : Mr. Van Caenegem, substituut.
Pleiters : Mrs Koninckx en Stas.

PERS :

UITGEVER. — AANSPRAKELIJKHEID. — AAN-
DUIDING VAN SCHRIJVER. — GEENE BUITEN-
ZAKESTELLING INDIEN SCHRIJVER KLAAR-
BLIKEND ONVERMOGEND IS.

Opdat de uitgever buiten zake kunne worden gesteld moet diegene die als opsteller wordt aangeduid een persoon wezen van voldoende solvabiliteit waartegen de aanlegger eventueel verhaal kan uitoefenen. De tusschenkomst van eene insolvente partij moet dus worden afgewezen.

B. t/ Diriken en Bleus.

Overwegende dat aanlegger, pastoor te X... zich beleedigd heeft geacht door een artikel verschenen in het socialistisch weekblad «De Volkswil», van 17 December 1933, onder de hoofding: «Houppertingen. - De meeting in de Kerk» en geteekend «De Werkersbond».

Overwegende dat hij, ten einde rechterlijke voldoening te bekomen, verweerder voor deze Rechtbank heeft gedaagd; dat deze niet betwist de verantwoor-

delijke uitgever te zijn van gezegd weekblad «De Volkswil»;

Overwegende echter dat de genaamde Bleus Lambert, werkman te X..., door verzoekschrift in dato 2 Mei 1934, betegend aan beide andere partijen op 3 Mei 1934, aanvoert dat hij de schrijver is van bedoeld artikel; dat hij, artikel 18 der Grondwet inroepend, verzoekt om de inwilliging zijner vraag tot vrijwillige tusschenkomst en om de buiten-zakestelling van verweerder Diriken; dat deze laatste zich bij deze vordering aansluit;

Overwegende dat Bleus in dato 3 Mei 1934 nog minderjarig was; dat het verzoekschrift in zijnen persoonlijken naam werd ingediend en bijgevolg nietig was bij gebrek aan handelingsbekwaamheid in zijnen hoofde; dat hij echter op 22 October 1935, meerderjarig geworden zijnde, de onregelmatigheid in de door hem aangewende rechtspleging heeft goed gemaakt door eenen nieuwen eisch tot vrijwillige tusschenkomst te doen beteekenen;

Overwegende dat de vraag tot tusschenkomst in nauw verband staat met den hoofdeisch, zoodat de samenvoeging der beide vorderingen zich opdringt;

Overwegende dat de ontvankelijkheid van den eisch tot tusschenkomst niet betwist wordt;

Overwegende echter, voor wat de gegrondheid ervan betreft, dat Bleus beweert de schrijver geweest te zijn van het door aanlegger beleedigend geacht artikel en dat hij de toelating vraagt de realiteit zijner bewering door getuigenonderzoek te mogen staven;

Overwegende dat indien artikel 18 der Grondwet beschikt, dat de uitgever van een blad aan alle, zoowel strafrechterlijke als Burgerlijke, verantwoordelijkheid ontsnapt wanneer de schrijver van het gewraakte artikel bekend is en binnen de grenzen van het Rijk gehuisvest is, de rechtsleer nochtans, zich steunend op de algemeene beginselen van eerlijkheid en met het doel alle geheime verstandhouding te weren die zou kunnen ontstaan tusschen den uitgever van een blad en den beweerdten opsteller van een eerroovend artikel, den eisch stelt, opdat gemeld grondwettelijk beginsel toepassing zou kunnen vinden, dat diegene die als opsteller wordt aangeduid of zich als dusdanig wil doen doorgaan een persoon weze van voldoende solvabiliteit en op denwelke de in het gelijkgestelde aanlegger behoorlijk vat zou kunnen nemen om wille der uitvoering der ten zijnen voordeele uitgesproken veroordeelingen (zie Bel-tijens, Encyclopédie du droit criminal, Code pénal, Code de la presse, article 18 de la Constitution, n° 85);

Overwegende dat de debatten hebben uitgewezen dat Bleus een jonge ongehuwde werkman is, wees van beide ouders, zonder eenig roerend of onroerend bezit en die te Houppertingen een onderkomen geniet bij den plaatselijken leider der socialistische partij; dat het in het oog springt dat aanlegger zich jegens dusdanige schuldenaar, in de onmogelijkheid zou bevinden de te zijnen voordeele uitgesproken veroordeelingen onkosten van publicatie van het onderhavig vonnis, zonder te gewagen van de geldelijke schadevergoeding die hem zou kunnen toegezegd worden;

Overwegende dat de tusschenkomst van eene insolvente partij van de hand moet gewezen worden en dat dergelijke partij niet wettelijk mag aanzien worden als zijnde de verantwoordelijke persoon jegens

diengene die als beleedigd optreedt, daar de tegenovergestelde stelling eene aanmoediging zou wezen voor de uitgevers om straffeloos allerhande laakbare opstellen van hunne medewerkers in te lasschen, vermits het hen zou volstaan een tot betalen onbekwaam persoon vooruit te stellen om aldus aan alle verantwoordelijkheid te ontsnappen, terwijl de in het gelijkgestelde aanlegger, door de buitenzake stelling van den uitgever, niet alleen slechts theoretische herstelling zijner eer zou bekomen maar daarbij nog al de door hem gedane onkosten voor persoonlijke rekening zou behouden;

Overwegende aldus dat de eisch tot vrijwillige tusschenkomst uitgaande van Bleus dient verworpen te worden; zonder dat het noodig weze na te gaan of het door hem voorgestelde getuigenonderzoek beantwoordt aan de vereischten van nauwkeurigheid, die in dergelijke zaken onontbeerlijk is;

Overwegende dat uit de bovenstaande beweegredenen spruit dat verweerder Diriken te verantwoorden heeft wegens den onbeschoften aanval die aanlegger tengevolge van het bewuste artikel te verduren heeft gehad; dat hij daarin wordt voorgesteld als een «bezoopen herder» die zich op zulke onwaardige wijze aan den drank zou overgeven dat hij in eenen modderpoel zou zijn gesukkeld, waaruit hij door inwoners van X... moest gered worden;

Dat dergelijk schrijven niet alleen door zijnen inhoud, maar ook nog door zijnen vulgair en misprijzenden toon, ongetwijfeld als beleedigend en eeroovend moet beschouwd worden en dat het van aard is den aanlegger, die als priester een bijzonder waardig leven moet leiden, in zijne eer te krenken en aan de algemeene verachting bloot te stellen;

Overwegende dat de moreele schade die aanlegger heeft onderstaan voldoende zal hersteld worden zooals in het beschikkend gedeelte van dit vonnis is aangeduid.

Om deze beweegredenen:

De Rechtbank, uitspraak doende in openbare zitting,

Verklaart den eisch tot vrijwillige tusschenkomst ontvankelijk;

Voegt hem bij de hoofdzaak;

Verklaart eischer tot vrijwillige tusschenkomst ongerechtigd in zijne vraag;

Stelt hem deswege buiten zake en verwijst hem in de kosten der door hem gevoerde rechtspleging;

Ontvangt den eisch van aanlegger en zegt deze gegrond;

Veroordeelt verweerder in hoedanigheid van uitgever van het weekblad «De Volkswil», of zijne opvolgers als dusdanig, ten titel van herstelling der door hem aan aanlegger berokkende schade, het tegenwoordig vonnis in zijn geheel in drie achtereenvolgende nummers van zijn weekblad in te lasschen op dezelfde plaats en met dezelfde drukletters als het gewraakte artikel, zulks ten laatste binnen de maand van de beteekening van het onderhavig vonnis;

Veroordeelt verweerder subsidiairlijk en enkel voor het geval dat hij aan de voorgaande beschikking zou weigeren gevolg te geven tot betaling aan verzoeker eener som van 5,000 frank, ten titel van schadevergoeding;

Veroordeelt verweerder tot de kosten des geding.

RECHTBANK VAN KOOPHANDEL TE ANTWERPEN

7e Kamer. — 14 Juni 1935.

Voorzitter : M. Berré.

Referendaris : M. J. V. Janssens.

Pleiter : Mter J. Andriessen.

I. VERZEKERING. — PREMIE. — ONDEELBAARHEID.

II. VERZEKERING. — RISICO. — EINDE. — VERZEKERAAR NIET VERWITTIGD.

I. *De premie verschuldigd voor elke verzekeringsperiode is ondeelbaar. De gansche jaarlijksche premie is dus verschuldigd van het oogenblik dat het verzekerde gevaar begon te loopen. Dit is ook het geval wanneer de premie jaarlijksch is, doch betaalbaar per trimester.*

II. *Wanneer de verzekerde verzuimt de verdwijning van het verzekerde gevaar ter kennis van den verzekeraar te brengen kan dit verzuim niet voor gevolg hebben dat de premie voorts eischbaar zou blijven; eventueel kan er aanleiding bestaan tot schadeloosstelling waarvan het beloop de waarde der premie niet kan evenaren, tenzij strafbeding.*

Craen en La Patrie t/ Lieben.

Gezien de geregistreerde dagvaarding op drie en twintigsten Mei 1900 vijf en dertig beteekend;

Aangezien volgens de bewoording van gemelde dagvaarding zoowel de eischeres in hoofddorde als de eischeres in ondergeschikte orde, de betaling in hoofdsom en gevolgen vorderen van eenen wissel den twintigsten Mei 1900 vijf en dertig ten beloope van Frank: 4.185.20 door de naamlooze vennootschap «La Patrie» op zicht op verweerder getrokken;

Aangezien naar de eischeressen beweerd wordt, de wissel getrokken werd om betaling te bekomen der premien op eersten December 1900 drie en dertig, eersten Maart 1900 vier en dertig en vijf en dertig vervallen volgens verzekeringspolis No 2729, den negentienden Juni 1900 drie en dertig door verweerder bij de naamlooze vennootschap «La Patrie» aangegaan betrekkelijk een autohuurrijtuig Minerva;

I. *Nopens de vennootschap Craen & Co :*

Aangezien de vennootschap Craen & Co op den wissel voorkomt als de aangestelde die voor de naamlooze vennootschap «La Patrie» handelde om den wissel te trekken;

Aangezien de aangestelde, die voor een rechtspersoon optreedt, geen persoonlijke rechten verwerft;

Dat hij de rechten en plichten die uit de rechtshandeling aan dewelke hij medewerkt spruiten, voortbrengt in den hoofde van den rechtspersoon waarvan hij de aangestelde is;

Aangezien derhalve de rechten en plichten voor den trekker uit den betwisten wissel gesproken, berusten in den hoofde van de naamlooze vennootschap «La Patrie» en niet bij de vennootschap «Craen & Co» die in hoedanigheid van aangestelde handelde;

Aangezien de vordering der vennootschap «Craen & Co» dus onontvankelijk is bij gebrek aan rechtsband;

II. Nopens de vennootschap « La Patrie » :

Aangezien de verweerder vertoogt dat wegens verdwijning van het verzekerde gevaar, hij de premiën op eersten December 1900 drie en dertig, eersten Maart 1900 vier en dertig en vijf en dertig vervallen niet verschuldigd is zoodat geen fonds tot betaling aan den betwisten wissel bezorgd werd;

Aangezien de premie jaarlijksch is, doch betaalbaar per trimester;

Dat hieruit volgt dat de gansche jaarlijksche premie verschuldigd is van den oogenblik dat het verzekerde gevaar slechts enkele stonden in het jaar geloopt heeft;

Dat derhalve verweerder het bedrag van vier honderd drie en tachtig frank dertig centiem voor het laatste kwartaal van het jaar eersten Maart 1900 drie en dertig einde Februari 1900 vier en dertig verschuldigd is;

Aangezien de verklaring door de bestuurder van den dienst van stadseigendommen en onteigeningen op zevenden Mei 1900 vijf en dertig afgelegd en de verklaring door zekeren Henri Cools afgelegd, de mogelijkheid doen blijken dat verweerder in Januari 1900 vier en dertig de eigendom over het verzekerde voertuig afstond, zoodat het verzekerde gevaar toen verdween;

Aangezien bedoelde bewijsbestanddeelen dienen volledig te worden door hiernabevolende getuigenverhoor;

Aangezien het gebeurlijk verzuim door verweerder de gevaarsverdwijning aan hare verzekeraarster ter kennis te brengen niet voor gevolg kan hebben dat de premiën voorts eischbaar blijven maar kan enkel in voorkomend geval aanleiding geven tot schade-loosstelling waarvan het beloop niet de waarde der premie kan evenaren, tenzij strafbeding;

Om deze redenen,

De Rechtbank,

Zegt de vordering der vennootschap onder gemeenschappelijke naam « Craen & Co » onontvankelijk en wijst ze af;

Veroordeelt verweerder aan de naamloze vennootschap « La Patrie » hoofdens een vervallen wissel te betalen :

1°) het bedrag van 483,20 fr. of de hoofdsom;

2°) het bedrag van 34,10 fr. voor protestkosten;

3°) de verwijls- en rechterlijke intresten op 483,20 frank, vanaf twee en twintigsten Mei 1900 vijf en dertig;

Alvorens recht te doen over het meerdere van den eisch der naamloze vennootschap « La Patrie », laat aan verweerder toe door alle middelen van recht getuigenverhoor inbegrepen te bewijzen dat hij voor den eersten Maart 1900 vier en dertig zijn autovoertuig Minerva, type coupé, aan Henni Cools te Borgerhout, verkocht heeft. Behoudt aan de naamloze vennootschap « La Patrie » het tegenbewijs voor;

Zegt dat het gebeurlijk verhoor en tegenverhoor zal geschieden op eene zitting des Zaterdags op verzoekschrift door den Voorzitter van de verhoorszitting vast te stellen (van 15 Juli tot en met 14 September uitgesloten);

Behoudt de kosten voor en verwijst de zaak naar de Algemeene Rol;

Verklaart het vonnis uitvoerbaar niettegenstaande beroep en zonder zekerheidstelling.

COMMISSIE VOOR HOOGER BEROEP in zake Werkloosheid

5 December 1935.

Voorzitter : Mr. F. Van Goethem.

Griffier : Mr. Hamaide.

UITLEGGING VAN ART. 27 VAN HET KON. BESLUIT VAN 31 MEI 1933 IN ZAKE WERKLOOSHEID. — WERKWILLIGHEID. — HET INZICHT OM DEN ARBEID TE WILLEN HERNEMEN IS EEN FEITENKWESTIE.

Art. 27 van het Kon. Besluit van 31 Mei 1933 bepaalt, dat in alle gevallen waar de werkloosheid een oorzaak heeft, die van den wil van den verzekerde afhangt, deze zijn recht op de vergoedingen slechts opnieuw bekomt nadat sedert ten minste één maand, zijn inzicht, om den arbeid te hernemen, vaststaat. Dit inzicht is een feitenkwestie, waarover de lagere commissies op een soevereine wijze oordeelen. Zelfs mogen deze commissies, in bepaalde gevallen oordeelen, dat het inzicht om werk te hernemen, slechts voldoende blijken zal, wanneer de werkloze feitelijk zal gewerkt hebben. Deze uitlegging is geheel overeenkomstig de beteekenis van art. 27 van het Kon. Besluit.

Zaak vrouw H.

Aangezien de redenen, in de akte van hooger beroep aangehaald, betrekking hebben op de uitlegging van de artikels 26-7° en 27 van het Koninklijk Besluit dd. 31 Mei 1933 ;

Aangezien het een vaste rechtspraak is dat de Kommissie van Reclamaties en de Provinciale Kommissie van Beroep de macht hebben onherroepelijk er over te oordeelen of de arbeidsvoorwaarden en het loon aan de arbeiders aangeboden, overeenkomen met de gebruikelijke voorwaarden in de streek ;

Aangezien tevens die Kommissies alléén bevoegd zijn om de manier vast te stellen, waarop de werklozen in elk bepaald geval hun inzicht tot werkhervatting moeten te kennen geven om zich te schikken naar de bepalingen van artikel 27;

Aangezien, in het algemeen, het inzicht tot werkhervatting uit verscheidene elementen kan voortvloeien, zooals inschrijving in een Werkbeurs, het voorbrengen van getuigschriften of attesten, enz., maar dat in andere gevallen de Kommissies heel zeker veel strengere verplichtingen kunnen opleggen en zelfs eischen, zooals in onderhavig geval, dat de werkloze werkelijk gewerkt heeft gedurende een zekeren tijd ;

Aangezien het oordeel over de gepastheid van een strengeren maatregel een feitenkwestie is, en dat het namelijk om reden van bijzondere omstandigheden is dat de Provinciale Kommissie van Beroep betrokene verplicht heeft, het bewijs te leveren dat zij werkelijk aan den arbeid geweest is, gedurende een zekeren tijd, om haar recht op vergoedingen terug te winnen,

Verklaart de Kommissie het hooger beroep niet ontvankelijk,

Zegt dat de beslissing getroffen op 16 Augustus 1935 door de Provinciale Kommissie van Beroep te Gent, haar volledige en volkomen uitwerking zal hebben.

VREDEGERECHT TE RONSE

16 November 1935.

Rechter : Mr. Edg. Dobbelaere.
Pleiter : Mr Claus.

EIGENDOM. — AANSPOELING. — NIET BE- VAARBARE WATERLOOP.

De bedding van niet bevaarbare en niet vlotbare waterlopen kan nimmer eigendom worden van de aanliggende eigenaars; het beginsel der domanialiteit aanziet het water als 't bizonderste en essentiële bestanddeel (de bedding slechts als bijkomende) en beiden behooren derhalve tot het openbaar domein.

Belgische Staat t/ Vandenhende.

Aangezien de rechtvordering, welke werd ingeleid bij geregistreerd exploit van deurwaarder Delfosse te Ronse, in datum van 10 Mei 1935, en strekt tot betaling door verweerder aan den Staat eener vergoeding voor gebruik van een deel, gansch op verweerdens erf gelegen, van de verlatene bedding der Isaacbeek, de vraag doet oprijzen of de bedding van niet bevaarbare en niet vlotbare waterlopen, ja dan neen, eigendom is der aanliggende eigenaars, een vraagstuk dat het Hof van verbreking, den 13 October 1904 (Pas. 1905. I. 7) verklaarde te zijn « l'objet d'une controverse ancienne et opiniâtre » en dat nog steeds omstreden wordt;

Aangezien Wij, met de meest gezaghebbende rechtspraak het beginsel der domanialiteit aankleven, waarbij de bedding staatsgoed is (alhoewel ze het Hof van Verbreking in 1852 gemeentegoed heeft verklaard) dit principieel onder andere hierop gesteund dat, voor de onbevaarbare en onvlotbare waterlopen het water 't bizonderste en essentiële bestanddeel zijnde, de bedding, door het water gegraven, een bijkomend karakter heeft, en dat het gebruik van het water aan allen gemeenschappelijk en nuttig zijnde, dit water tot het openbaar domein van den Staat behoort en eveneens, zijn bedding (Verbr. 23-4-1852, Pas. I. 245 Beroepshof Gent 6-7-1872, Pas. II 333, Luik 5-2-1880. Pas. II 313; Brussel 29-11-1890. Pas. 1891 III 164; id. 8-1-1904. Pas. II 165; id. 28-12-1906. Pas. 1907. II. 144; id. 9-1-1935.

Aangezien verweerder beweert maar zonder het te bewijzen, dat het thans gedempte deel van den waterloop het water kunstmatig stroomde en ook elders; dat de vermoedens die hij daartoe laat gelden niet overtuigend zijn; dat, veeleer, de talrijke bochten der beek en hare grillige krommingen, ook op en niet ver van de betrokkene plaats, een natuurlijken loop doen veronderstellen;

Aangezien, dit alles voorop gesteld, er geen belang dient gehecht aan de koopakte van 16 Mei 1919, daar waar zij het recht van de boordeigenaars huldigt; zoodat de huidige rechtvordering volkomen gegrond is;

Aangezien er, nopens de berekening der geeischte vergoeding, geen betwisting is ontstaan;

Aangezien het Ons, nochtans, als billijk voorkomt de vergoeding niet toe te kennen van af de inbezittingen van de bedding, maar slechts om wille van verweerdens goede trouw vanaf het tijdstip waarop de aanspraak van den Staat op vergoeding hem als onherroepelijk moest voorkomen dat dit, volgens de stukken van het geding, mag aanzien worden als slechts geschied einde December 1932;

Om deze redenen :

Wij, Vrederechter, vonnissende op tegenspraak en in hoogsten aanleg, verklaren den eisch ontvankelijk en gegrond.

Diensvolgens verwijzen verweerdens aan den Belgischen Staat, eischer, te betalen maar slechts vanaf 1 Januari 1933, als vergelding voor gebruik van staatsgrond, de som van 128 frank voor de jaren 1933 en 1934, en, voor het jaar 1935, deze gevorderd in de dagvaarding, 't zij 22 frank onverminderd wat verweerder sindsdien verschuldigd werd.

Verwijzen hem tot de kosten van het geding beloopende op heden 24,50 frank.

VREDEGERECHT TE LEUVEN 1ste Kanton

16 November 1935.

Vrederechter : Mr. A. Veltkamp.
Pleiter : Mr Herlant.

ARBEIDSONGEVAL. — HERZIENINGSTIJDPERK. — UITKEERING VAN EEN DERDE DER WAARDE VAN DE LIJFRENT. — BEREKENING (K. B. 12 December 1929).

Voor het berekenen van het kapitaal noodig tot vestiging der renten dient het barema D. gehecht aan het K. B. van 12 December 1929 te worden toegepast. Dit barema heeft als grondslag : 1. de sterftetafel; 2. het bedrag van den interest; 3. de belasting van 4 % der stortingen.

Wanneer het herzieningstijdperk verstreken is, en een derde van het kapitaal aan het slachtoffer wordt toegekend moet dit derde worden berekend op grondslag van bovenvermeld barema dus ook met de belasting van 4 % der stortingen. De verzekeringsmaatschappij is niet gerechtigd gezegde 4 % af te houden onder voorwendsel dat het uitgekeerd derde geen zaakvoeringskosten meer vergt. Het vestigen der lijfrente door de wet opgelegd, is een kansovereenkomst en het hoort een der partijen niet een der grondslagen er van uit te schakelen.

Belgique industrielle t/ Van Weddingen.

Gezien het proces-verbaal van vrijwillige verschijning in dato 5 November 1935;

Aangezien partij Van Weddingen vraagt dat het derde van de waarde van de lijfrente van 485,08 fr. hem als kapitaal zoude worden uitbetaald;

Gezien artikels 2, 5 en 17 der samengeordende wetten op de werkongevallen en artikel 2, 34, 37, 41 en 64 van de wet van 15 Juni 1935;

Aangezien het herzieningstijdperk voorzien door artikel 28 verstreken is, dat de reden, opgegeven door Van Weddingen om betaling van het derde van de waarde van de lijfrente in kapitaal te bekomen, zijne vraag rechtvaardigt;

Aangezien het derde van de rente van de som mag berekend worden op 161,68 frank, en het overige op 323,40 frank;

Aangezien de « Belgique Industrielle » beweert dat het aangevraagd kapitaal moet berekend worden met afhouding van 4 %, voorzien door het barema D aan het Koninklijk Besluit van 12 December 1929 gehecht; dat gezegd Koninklijk Besluit onwettig is om reden dat de schade, voortkomende uit werkongevallen, enkel en alleen recht geeft op de door de wet vastgestelde vergoedingen; dat de aangehaalde 4 % alleen voorzien zijn voor zaakvoeringskosten van het kapitaal ingeval dit belegd wordt bij een aangenomen inrichting voor de rentedienst en niet in het geval dat het kapitaal betaald wordt aan het slachtoffer, dat alsdan een bijgevoegd voordeel van 4 % zou optrekken;

Aangezien het slachtoffer kan eischen dat hoogstens één derde van de waarde van de lijfrente hem als kapitaal worde uitbetaald; (art. 5 § 1);

Dat de waarde der lijfrente wordt berekend naar een bij Koninklijk Besluit goedgekeurd tarief dat vooraf aan de commissie voor de arbeidsongevallen wordt voorgelegd (art. 5 § 4). Dit tarief is barema D gehecht aan het Koninklijk Besluit van 12 November 1929, barema voor het berekenen van de hoofdsommen tot vestiging van renten, van de hoofdsommen betaalbaar aan de slachtoffers of aan hunne rechthebbers, en van de wetenschappelijke reserves, en bij middel van dit barema wordt de waarde van de lijfrente berekend;

Het barema heeft als grondslagen :

1° de sterftetafel;

2° het bedrag van den intrest;

3° de belasting van 4 % der stortingen;

Aangezien de 4 % voorzien voor de beheerkosten van de gestorte kapitalen en uitbetalingen van de renten, een belasting is die in aanmerking moet genomen worden bij het berekenen van de waarde van de lijfrent, hetgeen overigens niet betwist wordt zoo er geen uitbetaling in kapitaal geëischt wordt, en dat, volgens de voorschriften van artikel 12, het gansche kapitaal van de lijfrente gestort wordt hetzij in de Algemeene Lijfrentkas, hetzij in een andere tot het uitkeeren der rente gemachtigde inrichting;

Aangezien artikel 5 geen onderscheid maakt voor het berekenen van de waarde der lijfrente, naar gelang zij geheel of gedeeltelijk in kapitaal aan het slachtoffer uitbetaald wordt of naargelang het kapitaal belegd wordt volgens artikel 12 voor de uitkeering van de gansche rente; het zou dus strijdig zijn met de wet op de vergoeding van de schade, voortspruitende uit de werkongevallen, wet die van publieke orde is, de waarde der lijfrente te berekenen op een andere wijze dan deze vastgesteld door de wet;

Aangezien volgens voorschriften van artikel 2 bij het verstrijken van den herzieningstermijn voorzien door artikel 28, de jaarlijksche uitkeering vervangen wordt door een lijfrente, en de berekeningen, vanaf het oogenblik dat de herzieningstermijn verstreken is, aldus dienen gemaakt te worden, niet meer op basis

van een jaarlijksche uitkeering, maar wel op basis van de lijfrente, die een kansovereenkomst is. En het staat niet vrij aan een der partijen een van de grondslagen van deze kansovereenkomst weg te laten vallen, namelijk de belasting van 4 % ingeval de uitbetaling van een gedeelte van de waarde dezer lijfrente in kapitaal aangevraagd wordt;

Aangezien de « Belgique Industrielle » aldus niet gemachtigd is de waarde van de lijfrente te vermindern met 4 % en dat Van Weddingen aldus recht heeft uitbetaling te eischen van één derde in kapitaal van de waarde van de lijfrente, het zij, rekening houdende met zijn ouderdom, $161,69 \times 8,9770 = 1451,40$ frank;

Om deze redenen,

Verleenen aan de gemeenschappelijke kas «La Belgique Industrielle» het voordeel der kosteloze raadpleging;

Zeggen voor recht dat de waarde van een rente van 161,68 fr. op den ouderdom van aanvrager volgens barema D van hooger vermeld Koninklijk Besluit de som van 1451,40 frank bedraagt;

Zegt dat deze som door de gemeenschappelijke kas «La Belgique Industrielle» aan aanvrager zal uitbetaald worden binnen de maand van het tegenwoordig vonnis.

WERKRECHTERSRAAD IN BEROEP TE BRUGGE (Kamer der Werklieden)

18 Juni 1935.

Voorzitter : Mr. Maertens.

Pleiters : Mrs Beyne en Van den Bussche.

SOCIALE WETGEVING. — GEZINSVERGOEDINGEN. — JONGERE BROEDERS EN ZUSTERS TEN LASTE. — ART. 22 WET 4 AUGUSTUS 1930.

De loontrekkenden hebben recht op gezinsvergoeding, niet alleen voor hun eigen kinderen, maar ook voor de hun aanverwante kinderen in den bij de wet voorziene graad, wanneer deze verwante kinderen «ten hunnen laste» zijn.

Dit «ten laste zijn» bedraagt twee bestanddeelen : 1°) dat de loontrekkende in werkelijkheid een deel van het loon afgeeft aan de ouders die het onderhoud daadwerkelijk verstrekken ; 2°) dat het eigen inkomen der ouders op zich zelf niet reeds voldoende was om dit onderhoud te bewerkstelligen; Wanneer de loontrekker een oudere zoon is die bij zijne ouders inwoont bestaat er een voldoende vermoeden dat hij een deel van zijn loon aan zijne ouders afgeeft, zoodat er alleen dient bewezen te worden dat de ouders met hun eigen inkomsten niet op voldoende wijze in het onderhoud hunner jongere kinderen konden voorzien.

Gezien het vonnis van den Werkrechtersraad van Yper, Kamer voor de werklieden, op 18 Februari 1935 geveld;

Gezien het afschrift van de beroepsakte gedagteekend van 15 Maart 1935 en het exploot van dagvaar-

ding op 3 April beteekend door Albert De Paepe, deurwaarder te Yper;

Gezien de bewijsschriften van onvermogen voorgelegd door beroepene;

Gehoord de partijen in hunne besluitselen;

Aangezien beroepene het voordeel van de kosteloze rechtspleging vraagt;

Aangezien de eerste Rechter, Beroepster veroordeeld heeft tot het betalen van 4140 fr. familievergoedingen, verschuldigd van 1 October 1933 tot 1 October 1934, wegens het bestaan van zes jongere broeders en zusters ten laste;

Aangezien beroepster beweert dat het artikel 22 van de wet van 4 Augustus 1930, gewijzigd door het besluitwet van 14 Augustus 1930, recht geeft op deze vergoeding, wanneer deze jongere kinderen werkelijk ten laste zijn, t.t.z. wanneer de oudere broeder gansch den last van hunne opvoeding draagt, zoodat hij in de plaats van de ouders gesteld is;

Aangezien beroepene bij zijn vader inwoont, in dienst is van Omer Herman, landbouwer te Zandvoorde, die voor hem betaalt bij beroepster; dat hij ongehuwd is, geen kinderen heeft en nochtans kinderen ten zijnen laste kan hebben;

Aangezien het begrip «kind ten laste» niet beduidt dat de verplichting tot onderhoud bestaat welke het burgerlijk wetboek ingesteld heeft, doch alleen dat de werkman familielasten heeft en zijn loon hiertoe besteedt;

Dat de wetgever tusschengekomen is ten voordeele van de werklieden die den last van kroostrijke gezinnen dragen, zonder onderscheid indien het hunne eigene kinderen zijn of niet, doch altijd met deze voorwaarde, dat er tusschen hen en de kinderen een bloedverwantschap bestaat of een verwantschap dat in recht en reden hiermede kan gelijk gesteld worden;

Aangezien de rechterlijke oorzaak van de verplichting van de werkgevers is: de familielast, hetgeen ook veronderstelt dat de werkman zijn loon werkelijk besteedt om dezen familielast te dragen; (Doc. Parl. Ch. 1929/30 N° 21, Exposé des motifs, 1924-1925. Pas. 1930 blad. 627, Rapp. Commission à la Chambre);

Aangezien het wetsbesluit van 14 Augustus 1933 in het artikel 3 dit stelsel huldigt en geen nieuwigheid ingevoerd heeft onder oogpunt van de betwisting; dat het derhalve zonder nut is de wettelijkheid van dit besluit te onderzoeken;

Aangezien beroepster echter dwaalt wanneer zij uit het begrip «ten laste» afleidt dat de kostwinnende broeder den heelen last van de opvoeding van zijne jongere broeders en zusters moet dragen, zoodat hij in de plaats gesteld is van vader of moeder en zelf deze opvoeding verzekert;

Dat deze kinderen ook ten zijnen laste zijn wanneer hij een merkelijk deel van zijn loon aan zijne ouders afgeeft, opdat zij deze opvoeding zouden verzekeren en in geval hun inkomen onvoldoende is, om dezen plicht te vervullen;

Aangezien de eerste Rechter dus terecht het inkomen van den vader onderzocht heeft en op grond van de ingediende stukken vastgesteld heeft dat dit inkomen volstrekt onvoldoende was om den overgrootten familielast te dragen, zooveel te meer dat zijn gezondheidsstaat hem niet toelaat te werken;

Aangezien beroepster beweert dat beroepene niet

bewezen heeft dat hij minstens een deel van zijn loon gebruikt voor het onderhoud en de opvoeding van zijne broeders en zusters;

Aangezien hij bij zijne ouders inwoont, dat er hieruit moet vermoed worden dat hij zijn loon aan zijne ouders afgeeft voor het onderhoud van gansch het gezin;

Aangezien de wijze van berekenen van de vergoedingen niet betwist wordt;

Om deze redenen:

De Raad verleent aan beroepene het voordeel van de kosteloze rechtspleging, stelt Albert De Paepe, deurwaarder te Yper, aan, om kosteloos zijn ambt te verleen;

Verklaart het hooger beroep ongegrond, bevestigt het vonnis van 18 Februari 1935.

VREDEGERECHT TE BRUGGE

Eerste Kanton. — 3 December 1935.

Vrederechter: Mr G. Cauwe.

Pleiter: Mr L. B. Van den Bussche.

RECHTSPLEGING. — VREDEGERECHT. — SPECIALE RECHTSPLEGING VOOR ZAKEN IN LAATSTEN AANLEG. — EISCH VAN DUIZEND FRANK EN INTRESTEN. — ONONTVANKELIJK.

Een vordering ingespannen met de rechtspleging voorzien in het K.B. van 13en Januari 1935, is onontvankelijk indien de eisch het bedrag van den eersten aanleg te boven gaat;

Deze onontvankelijkheid is van openbare orde en moet desgevallend ambtshalve opgeworpen worden (stilzwijgend beslist).

Raiffeisenkas Beernem t/ Verwalle en de Meyere.

Aangezien de vordering strekt tot betaling van 1000 frank kapitaal en daarenboven van de intresten loopende vanaf eersten Januari 1935;

Aangezien, luidens artikel 22 der wet van 26en Maart, de eisch het cijfer van den hoogsten aanleg overschrijdt;

Aangezien de rechtspleging van het Koninklijk Besluit van 13en Januari 1935 enkel van toepassing is wanneer de hoofdeisch het cijfer van den hoogsten aanleg niet overschrijdt;

Aangezien dus, ter zake, ten onrechte de procedure voorzien door het Koninklijk Besluit van 13en Januari 1935, gevolgd wordt;

Om deze redenen, de Rechtbank, beslissende tegen sprakelijk en in eerste gerecht, verklaart de vordering onontvankelijk, wijst de eischeres af en veroordeelt haar tot de kosten van het geding;

Nota. — De afwijzing geschiedde ambtshalve, de verweerder had de nietigheid der dagvaarding opzettelijk niet opgeworpen en zich ten gronde verdedigd. Hij had echter ook geen uitdrukkelijke verklaring van vrijwillige verschijning gedaan en in die omstandigheden meenen wij ook dat de Vrederechter de vordering van ambtswege onontvankelijk moest verklaren.

Inderdaad, de beteekening aan de woonst of aan den persoon van verweerder is altijd beschouwd geworden als een essentieele vormvereischte van de dagvaardingen. Indien het Koninklijk Besluit van 13en October 1935 daar nu een uitzondering op maakt « wanneer het bedrag van den hoofdeisch het cijfer van den hoogsten aanleg niet overschrijdt » dan blijft deze uitzondering beperkt tot het strikt voorziene geval. Daarbuiten geldt nog steeds de bovengemelde essentieele eisch die ongetwijfeld van openbare orde is.

WETGEVING

Verlenging der Huurwet

KONINKLIJK BESLUIT van 10 December 1935, waarbij sommige uitzonderingsbepalingen in zake huurovereenkomsten verlengd worden.

Verslag aan den Koning.

Sire,

De bepalingen van de artikelen 9 en volgende van het koninklijk besluit van 31 October 1934, betreffende de beperking van sommige huurprijzen en de verlenging van sommige huurovereenkomsten, zullen weldra ophouden van kracht te zijn.

Van 1 Januari 1936 af zullen de huurprijzen van de kleine woningen of van gedeelten van deze woningen niet meer beperkt zijn zooals het thans het geval is, hetzij op zeven maal de huurwaarde op 1 Augustus 1914, hetzij op de vijf vierden van het kadastraal inkomen. Bovendien zullen de huurders die door de bepalingen van de artikelen 14 en volgende van het koninklijk besluit van 31 October 1934 beschermd zijn hun woning moeten verlaten, indien de eigenaar hun huur opzegt den dag van de maand Januari 1936, die overeenkomt met den zooveelsten van de maand waarop de gehuurde goederen in gebruik werden genomen.

Uit een zoo pas bij de gerechtelijke overheden ingesteld onderzoek kon worden vastgesteld dat de redenen, die aanleiding gaven tot de bijzondere beschermingsmaatregelen, waarvan de bewoners der onroerende goederen of gedeelten van onroerende goederen, in de artikelen 9 en 10 van het koninklijk besluit van 31 October 1934 bepaald, het voordeel genieten, thans nog bestaan.

De schaarschte aan kleine woonegelegenheden en de noodzakelijkheid de speculatie te voorkomen die de schaarschte van deze kleine woonegelegenheden zou teweegbrengen, laten nog niet toe den terugkeer tot het gemeen recht te gemoet te zien.

Het ontwerp dat de regeering de eer heeft aan Uwe Majesteit ter goedkeuring vóór te leggen, heeft ten doel de beperking van de huurprijzen van kracht te doen blijven tot 1 Januari 1937 en het recht van bewoning van de huurder en onderverhuurder van de in hoofdstuk II van het koninklijk besluit van 31 October 1934 bepaalde vaste goederen of gedeelten van vaste goederen te verlengen.

KONINKLIJK BESLUIT

Leopold III, Koning der Belgen,

Aan allen, tegenwoordigen en toekomstenden, Heil,

Gelet op de wet van 31 Juli 1934 waarbij aan den Koning bepaalde machten worden toegekend met het oog op

het economisch en financieel herstel en de vermindering van de openbare lasten, verlengd en aangevuld door de wetten van 7 December 1934, 15 en 30 Maart 1935 ;

Gelet inzonderheid op artikel 1, n° III, lit. G, der wet van 31 Juli 1934 ;

Op de voordracht van Onze Ministers, die er in den Raad over beraadslaagd hebben ;

Wij hebben besloten en Wij besluiten :

Artikel 1. De woorden « tot 1 Januari 1936 », die voorkomen in artikel 13 van het koninklijk besluit n° 25 van 31 October 1934, worden vervangen door de woorden « tot 1 Januari 1937 ».

Art. 2. De woorden « tot den dag van de maand Januari 1936 », die voorkomen in artikel 14 van het koninklijk besluit n° 25 van 31 October 1934, worden vervangen door de woorden « tot den dag van de maand Januari 1937 ».

Art. 3. Opzegging vanwege den verhuurder vóór het van kracht worden van dit besluit is nietig en van geener waarde.

Werd vóór het van kracht worden van dit besluit opzegging vanwege den huurder gedaan, dan is zij geldig tenzij de huurder, binnen vijftien dagen na het van kracht worden van dit besluit, bij een ter post aangeteekend schrijven, den verhuurder kennis heeft gegeven van zijn wil om het voordeel der verlenging te genieten.

Art. 4. Onze Minister van Justitie is belast met de uitvoering van dit besluit, dat van kracht zal worden den dag van zijn bekendmaking.

Gegeven te Brussel, den 10^e December 1935.

Nieuwe procedure in zake echtscheiding

WET van 14 December 1935 tot wijziging van de rechtspleging in zake echtscheiding en scheiding van tafel en bed (Titel VI van het Ie Boek van het Burgerlijk Wetboek). (1)

LEOPOLD III, Koning der Belgen,

Aan allen, tegenwoordigen en toekomstenden, Heil.

De Kamers hebben aangenomen en wij bekrachtigen hetgeen volgt :

Artikel. 1. De artikelen 254 tot en met 257 van het Burgerlijk Wetboek zijn ingetrokken.

Art. 2. De artikelen 240 tot 251 en 253 worden door de volgende bepalingen vervangen :

« Art. 240. Binnen drie dagen zendt de voorzitter aan partijen een afschrift van zijn bevelschrift en stelt onderaan op dit stuk den dag en het uur vast, waarop de eisch aan de rechtbank, in raadkamer vergaderd, zal voorgelegd worden.

» Na het verslag van den voorzitter of van den rechter, die als voorzitter is opgetreden, gehoord te hebben, en op de conclusiën van het openbaar ministerie, bepaalt de rechtbank den termijn, gedurende welken de toelating tot dagvaarding geschorst zal zijn. Op haar verzoek worden partijen gehoord.

» De termijn heeft een duur van zes maand. Hij gaat in op den dag waarop beide partijen contradictoir voor den rechter verschenen zijn of moesten verschijnen. In gewichtige en buitengewone omstandigheden mag hij tot twee maand verminderd worden. »

« Art. 241. Behoudens de in dit hoofdstuk voorziene afwijkingen wordt de zaak in den gewonen vorm behandeld en berecht nadat het openbaar ministerie is gehoord. »

« Art. 242. Wanneer de dagvaarding niet aan de verwerende partij in persoon werd overhandigd en deze partij niet verschijnt, kan de rechtbank, vooraleer te beschikken over den grond der zaak, bevelen dat in een of meer dagbladen een bericht geplaatst worde om deze

partij van den tegen haar ingestelden eisch kennis te geven.»

« Art. 243. Wanneer de rechtbank de verschijning in persoon van partijen heeft gelast, kan de eischende partij, die niet verschijnt, van hare vordering vervallen worden verklaard.»

« Art. 244. Partijen, die persoonlijk op het verhoor verschijnen, mogen vergezeld zijn van hare raadgevers of vrienden ten getale van ten hoogste drie voor elke partij.»

« Art. 245. De aangestelde rechter kan in den loop van het verhoor, hetzij van ambtswege, hetzij op verzoek van eene van partijen, de getuigen confronteeren. In dezelfde omstandigheden kan hij ook, vooraleer het tegenverhoor geheel is afgelopen, beslissen dat de getuigen uit beide verhooren dienen geconfronteerd en hij bepaalt daartoe een dag.»

« Art. 246. Behoudens de afstammelingen mogen de verwanten alsmede de dienstboden der echtelieden als getuigen gehoord worden.»

« Art. 247. Ieder, wegens niet verschijnen, bij verstek gewezen vonnis of arrest wordt door een daartoe aangesteld deurwaarder betekend.

» Wanneer de betekening van het, wegens niet verschijnen, bij verstek gewezen vonnis of arrest niet gedaan werd aan den persoon, gelast de voorzitter, op eenvoudig verzoek, er de afkondiging van, bij uittreksel, in een of meer door hem aan te wijzen bladen en in de door hem vast te stellen termen. Na het uittreksel volgt de vermelding van den duur der termijnen van verzet.»

« Art. 248. De termijn om in verzet te komen tegen, wegens niet verschijnen, bij verstek gewezen vonnissen en arresten, heeft een duur van twee maand met ingang van de laatste acte tot bekendmaking; hij zal één maand bedragen te rekenen van de betekening indien deze aan de personen gedaan is.»

« Art. 249. De artikelen 156, 293 en 455 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering zijn niet van toepassing op de beschikkingen in zake echtscheiding.»

« Art. 250. De eischer mag hangende de rechtspleging steeds zijn eisch tot echtscheiding veranderen in eisch tot scheiding van tafel en bed.»

« Art. 251. De tegenvorderingen tot echtscheiding kunnen bij enkele acte van conclusiën ingesteld worden.»

« Art. 253. Het opnemen van de debatten in de dagbladen is verboden op straffe van een geldboete van 100 tot 2.000 frank en één gevangenisstraf van acht dagen tot zes maand of van slechts een dezer straffen.

» Het boek I van het Strafwetboek is in zijn geheel toepasselijk op deze overtreding.»

Art. 3. De volgende bepaling wordt als artikel 239bis aan het Burgerlijk Wetboek toegevoegd :

« De eischende partij, die in het buitenland verblijft bij het indienen van het verzoek, kan dit aan den voorzitter van de rechtbank bij bijzonderen lasthebber laten overhandigen.

» Na de verwerende partij opgeroepen te hebben, kan de voorzitter van de rechtbank, bij een met redenen omkleed bevelschrift, vrijstelling verleenen van de bij artikel 236 voorgeschreven verschijning in persoon, alsmede van de bij artikelen 237 tot en met 239 voorziene formaliteiten en daarna bevel geven dat de eisch en de stukken aan den procureur des Konings medegedeeld en alles aan de rechtbank overgemaakt worde.»

Art. 4. De artikelen 262 en 263 van het Burgerlijk Wetboek worden door de volgende bepalingen vervangen :

« Art. 262. Het beroep is slechts ontvankelijk in zoverre het ingediend werd binnen den bij de artikelen 443 en volgende van het Wetboek van burgerlijke rechtsvordering gestelden termijn.

» Voor de vonnissen bij verstek gaat de termijn van hoger beroep in tegelijkertijd als de termijn van verzet.

» De zaak wordt door het Hof van beroep behandeld en berecht als eene spoedeisende zaak.

» Tegenvorderingen kunnen worden ingesteld zonder te worden beschouwd als nieuwe eischen.»

« Art. 263. De termijn om zich in cassatie te voorzien gaat in, voor de contradictoire arresten, op den dag waarop de betekening aan partij geschiedde en, voor de arresten bij verstek, op den dag waarop het verzet niet meer ontvankelijk is.

» De voorziening in cassatie tegen het arrest waarbij toelating tot echtscheiding wordt verleend heeft schorsende kracht.»

Art. 5. Arttkel 264 van het Burgerlijk Wetboek wordt door de volgende bepaling vervangen :

« Art. 264. Krachtens elk vonnis, in hoogsten aanleg gewezen of in staat van gewijsde gegaan, waarbij de echtscheiding toegestaan wordt, is de echtgenoot, die het bekomen heeft, gehouden binnen twee maand dit vonnis te betekenen aan den ambtenaar van den burgerlijken stand der plaats waar het huwelijk werd voltrokken, om door dezen in de registers te worden overgeschreven en vermeld op den kant van de huwelijksakte.»

Art. 6. Artikel 266 van het Burgerlijk Wetboek wordt door de volgende bepaling vervangen :

« Art. 266. De eischende echtgenoot, die hoogerbepaalde termijn van twee maand mocht laten verstrijken, zonder de betekening aan den bevoegden ambtenaar van den burgerlijken stand te hebben gedaan, is vervallen van het voordeel van het bekomen vonnis en zal zijn eisch tot echtscheiding niet opnieuw mogen instellen, tenzij om eene nieuwe reden, in welk geval hij zich evenwel op de vroegere redenen zal mogen beroepen.»

Art. 7. De volgende bepaling wordt aan het Burgerlijk Wetboek toegevoegd, waarvan zij artikel 266bis zal uitmaken :

« Het eindvonnis of het eindarrest zal, wat zijne gevolgen tusschen de echtgenooten ten aanzien van hunne goederen betreft, tot op den dag van den eisch terugwerken. Echter, wat derden betreft, zal het slechts van kracht zijn vanaf den dag zijner overschrijving.»

Art. 8. Aan artikel 879 van het Wetboek van burgerlijke rechtsvordering wordt de volgende bepaling toegevoegd :

« De artikelen 239bis, 242 tot en met 249, 251, 253 en 262 van het Burgerlijk Wetboek zijn er op toepasselijk.»

Overgangsbepaling.

Art. 9. De bij het van kracht worden dezer wet in behandeling zijnde eischen worden overeenkomstig de door haar voorziene bepalingen voortgezet.

Het verzet tegen de beschikkingen, gevallen vóór het van kracht worden dezer wet, en de termijnen om van deze beschikkingen in hooger beroep te komen blijven aan de vroegere wet onderworpen.

Gegeven te Brussel, den 14 December 1935.

(Moniteur 16-17 December 1935.

(1) SENAAT.

Bescheiden. — Wetsontwerp, n° 51 (1922-1923). — Verslag door graaf Goblet d'Alviella, n° 16 (1923-1924). — Amendementen, n°s 86, 100 (1922-1923); n° 83 (1923-1924). — Tekst in eerste lezing aangenomen, n° 98 (1923-1924). — Amendement, n° 99.

Parlementaire handelingen. — Behandeling en aanneming. Vergaderingen van 20, 21, 26, 27 Februari en 18 Maart 1924.

KAMER DER VOLKSVERTEGENWOORDIGERS.

Bescheiden. — Wetsontwerp, n° 168 (1923-1924). — Verslag door den heer Pierco, n° 318 (1923-1924). — Amendement, n° 264 (1923-1924).

Parlementaire handelingen. — Behandeling en aanneming. Vergaderingen van 4 en 5 December 1935.

Nieuwe wetgeving op het Notariaat

KONINKLIJK BESLUIT van 13 December 1935 tot wijziging van de wet dd. 25 Ventôse jaar XI, tot regeling van het notarisambt en tot aanvulling van het besluit van 2 Nivôse jaar XII.

Verslag aan den Koning.

Sire,

Het ontwerp van koninklijk besluit, dat de regeering de eer heeft aan Uwe Majesteit ter goedkeuring voor te leggen, heeft ten doel hervormingen te verwezenlijken waarnaar sedert ongeveer een eeuw gevraagd wordt.

Reeds in 1846 werd door baron d'Anethan, Minister van Justitie, in zijn ontwerp op de reorganisatie van het notarisambt, voorgesteld artikel 5 van de wet dd. 25 Ventôse Jaar XI tot regeling van het notarisambt, aan te vullen door de volgende bepaling: « Het is aan de notarissen verboden, hetzij zelf, hetzij onder den naam van hun vrouw of van elk ander tusschenpersoon, handel te drijven. »

Een en twintig jaar later werd door baron d'Anethan in den Senaat een wetsvoorstel ter tafel gelegd, dat in de organieke wet een reeks voorschriften invoerde, waarbij aan de notarissen het verbod werd opgelegd handel te drijven, op de beurs te speculeeren, zich te bemoeien met handels-, nijverheids- of financiemaatschappijen of -ondernemingen. Luidens dat voorstel, was het aan elken notaris verboden, hetzij zelf, hetzij door tusschenpersoon:

1° Zich in te laten met gelijk welke beurspeculatie of met eenige handels- of nijverheids-, bank-, disconto- of makelaarsverrichting;

2° Zich te bemoeien met het beheer van eenige financie-, handels- of nijverheidsmaatschappij of -onderneming;

3° Te speculeeren in den aankoop en den wederverkoop van onroerende goederen, den afstand van schuldvorderingen, erfenisrechten, nijverheidsaandeelen en andere onlichamelijke rechten;

4° Belangen te nemen in eenige zaak voor welke hij zijn ambtelijken dienst verleent;

5° Door hem ontvangen gelden in zijn eigen naam te beleggen of gelden in deposito te ontvangen mits uitkeering van interest;

6° Zich, onder gelijk welken titel, borg te stellen of in te staan voor de leeningen die door zijn bemiddeling zouden zijn afgesloten of die hij gelast werd bij openbare of onderhandsche akte vast te stellen;

7° Onder om het even welke omstandigheid zich van een stroomman te bedienen, zelfs voor andere akten dan de bovenvermelde.

Over die voorstellen, die door de leden van de hoofd-afdeeling van de Kamer eenparig werden goedgekeurd, werd op 5 Juli 1877 in de Kamer der Volksvertegenwoordigers door den heer Drubbel verslag uitgebracht. In dit verslag staat te lezen: « Onder de misbruiken, die uit de ervaring zijn gebleken, is er een dat inzonderheid de aandacht van den wetgever moet gaande maken, namelijk de agiotage en het speculeeren, waaraan sommige notarissen zich gewaagd hebben. Al te vaak had men bij notarissen krachs te betreuren, die ook omtrent den toestand van hun ambtgenooten een hevige onrust verwekten.

» Is er een droeviger schouwspel dan dat van een notaris, die, niettegenstaande zijn karakter van openbaar ambteenaar, failliet wordt verklaard omdat hij de gewoonte had zich aan zoogenaamde daden van koophandel over te geven?

» Voorzeker, dergelijke gevallen zijn slechts alleenstaande feiten, waardoor de gewettigde waardeering, die het notariaat in België geniet, niet in het gedrang kan worden gebracht; toch past het dat de wet de notarissen er uitdrukkelijk op wijst dat hun functies uiteraard elke speculatie uitsluiten; het komt er op aan hen door een wettelijk verbod tegen hun eigen passies te beschermen en die faillissementen en krachs van notarissen, die bankier spe-

len, te voorkomen, waardoor al te dikwijls het openbaar geweten werd geschokt en verontrust, tot groote schade van het notarisambt zelf. »

Het wetsontwerp dat de heer Lejeune, Minister van Justitie, op 28 April 1892 in de Kamer der Volksvertegenwoordigers ter tafel legde, werd door dezelfde bezorgdheid ingegeven. Bedoeld ontwerp, dat, onder den vorm van wetsvoorstel, in 1896, door den heer Nerincx, lid van de Kamer der Volksvertegenwoordigers, werd hervat, is zonder gevolg gebleven.

Recente feiten hebben gewezen op de noodzakelijkheid hervormingen in te voeren, waarvan de gegrondheid niet meer dient bewezen te worden en die in Frankrijk en in Nederland reeds lang tot stand werden gebracht.

* * *

In het eerste artikel van het ontwerp van koninklijk besluit worden sommige verbodsbepalingen aangevuld, die reeds werden ingevoerd door de beroepsvoorschriften voor den notaris. Dit geldt onder meer de verbodsbepalingen voorzien door de nrs 2, 3 en 5 van artikel 6. Daar thans wordt overgegaan tot een codificering van de plichten der notarissen, kwam het gepast voor die verbodsbepalingen formeel uit te drukken en ze te stellen onder de toepassing van de in artikel 34ter voorziene strafmaatregelen. Maar, om elke verwarring omtrent een van die bepalingen (art. 6, nr 5) te voorkomen, dient er op gewezen dat, zoo het den notaris verboden is zich borg te stellen of in te staan voor de leeningen die hij belast werd vast te stellen, d.i. zijn waarborg of zekerheid op het oogenblik van de akte te geven of te beloven, het hem later, evenmin als thans, zal verboden zijn zijn waarborg te geven indien, na het verlijden van de akte, een fout te zijnen laste zou worden gelegd, fout waarvan hij billijkheidshalve gehouden is de gevolgen goed te maken door den geldschifter zijn eigen waarborg te geven of zijn zekerheid te stellen.

De nieuwe verbodsbepalingen zijn de volgende:

a) Zijn klerken te laten tusschenkomen in de akten die de notarissen ontvangt, behoudens in hoedanigheid van borg voor een bepaalden persoon, of uit hoofde van een schriftelijke, algemeene of bijzondere lastgeving.

De tusschenkomst van de klerken in de ten overstaan van den notaris verleden akten kan tot misbruiken aanleiding geven. Die tusschenkomst kan op twee manieren geschieden: of wel treedt de klerk in eigen persoon op, en dan kan men vreezen dat er veinzerij mede gemoeid is, dat de notaris achter den klerk schuil gaat om onrechtstreeks te doen wat de wet hem verbiedt rechtstreeks te doen; of wel treedt de klerk als lasthebber of borg op, en in die gevallen is zijn tusschenkomst toegelaten. Voorzeker, wanneer de klerk zich sterk maakt voor een derde, is hij eigenlijk geen lasthebber, maar is hij partij in de akte tot aan de bekrachtiging. Het blijkt evenwel nuttig, dat deze combinatie mogelijk zij op voorwaarde dat de naam van den persoon, voor wien de klerk optreedt, bekend is, en men ziet niet goed in waarom er tusschen bedoelden persoon en den notaris een geheime overeenkomst zou dienen te worden vermoed eerder dan tusschen den notaris en gelijk welke aanwezige partij;

b) Zelfs, of door een tusschenpersoon, handel te drijven;

c) Zelf, of door een tusschenpersoon, zaakvoerder, gemachtigd beheerder of vereffenaar te zijn van een vennootschap van koophandel of van een nijverheids- of handelsinrichting.

Die twee verbodsbepalingen zijn van denzelfden aard.

Het verbod voor de notarissen om handel te drijven staat nergens in de wet geschreven. Feitelijk komt het tegenwoordig tamelijk zelden voor dat notarissen handel drijven. Maar het is wenschelijk dat het hun door een wettekst volstrekt wordt verboden. Wil men dat de notarissen geen zakenlieden wezen, dan dringt dat verbod zich op, zooals de andere door het ontwerp gestelde verbodsbepalingen van denzelfden aard. Het algemeen belang eischt, dat de notaris vóór alles notaris weze, onafhankelijk en onbaatzuchtig, en dat hij buiten alle speculatie zou blijven.

Het verbod zaakvoerder, gemachtigd beheerder of verffenaar van een handelsmaatschappij of van een nijverheids- of handelsinrichting te zijn steunt op gelijkaardige gronden. Dergelijke functies zijn soms zeer besommerend; met het notarisambt hebben zij niets gemeens; bovendien kunnen zij een zware verantwoordelijkheid medebrengen, zoowel ten opzichte van derden als ten opzichte van de vennoten. Het verbod die functies waar te nemen, moet dan ook, zooals het verbod handel te drijven, absoluut zijn;

d) Zelf, of door een tusschenpersoon, beheerder of commissaris te zijn van een vennootschap van koophandel of van een nijverheids- of handelsinrichting, ten ware hij daartoe door den Minister van Justitie zou zijn gemachtigd.

Voorzeker, ook hier is een verbod wenschelijk, maar gevallen kunnen zich voordoen waarin dat verbod niet zou gewettigd zijn. Dit kan gebeuren waar het inzonderheid familievennootschappen betreft. In die gevallen moet het verbod dan ook kunnen opgeheven worden. Dit wordt door het ontwerp mogelijk gemaakt, waar het den notaris toelaat bedoelde functies uit te oefenen, na verkregen machtiging van den Minister van Justitie.

Een toelating van de Tucht-kamer kwam ontoereikend voor: eenvormigheid van rechtspraak ware onmogelijk te bereiken. Bovendien, in de arrondissementen met weinig notariskantoren zou de Kamer zich soms in een moeilijken toestand kunnen bevinden om, in deze kiesche zaak, een beslissing te treffen die vrij zou blijven van kritiek;

e) Gelden, die hij in deposito ontving, hetzij in zijn persoonlijken naam, hetzij door een tusschenpersoon te zijnen behoeve te beleggen.

Deze bepaling is de voornaamste van het gewijzigd artikel 6. Men mag gerust beweren, dat de noodzakelijkheid van dergelijk verbod thans niet meer wordt betwist. Dit verbod maakt een einde aan gebruiken die van den notaris een waar bankier maakten en die, om een in 1896 door het Verbond der notarissen gebezigde uitdrukking over te nemen, « zoowel voor het publiek als voor den notaris onbetwistbaar een bron van onheilen en rampen is. » Trouwens, dergelijk gebruik is thans onvereinigbaar met de bepalingen in zake het gespaard vermogen en de bankbedrijvigheid.

Voorzeker, dit verbod zal sommige gewoonten verstoren, de gemakkelijk afhandeling van sommige zaken hinderen, en indruischen tegen den afkeer van de plattelandsbevolking voor sommige beleggingen. Maar die gewoonten zijn slecht en vaak rampspoedig. Wanneer buitenlieden geld te beleggen hebben, zoeken zij dikwijls, zooals de anderen, een hoogen interest te krijgen voor hun kapitaal; het komt er op aan te weten of hun niet eerder den weg naar veilige beleggingen dient getoond. Zij stellen zich voor dat een notaris een bankier is, die alle waarborgen biedt, en dat het geld, dat den notaris werd toevertrouwd, veiliger is belegd dan in de openbare kassen en in de aanzienlijke kredietinstellingen. Die verkeerde opvatting, die den ondergang van talrijke kleine spaarders heeft veroorzaakt, dient bestreden te worden.

Trouwens, de notaris zelf dient beschermd tegen de bekoring zijn toevlucht te nemen tot middelen van mededinging, zooals het aanvaarden van deposito's.

Het verbod geldt alleen voor het beleggen van fondsen die in deposito worden ontvangen; zij breidt zich niet uit tot de eigenlijke leeningen;

f) Biljetten of schuldbekentenissen doen onderteekenen, en daarbij den naam van den schuldeischer open laten.

Dit verbod vult de door het vorig nummer gestelde verbodsbepaling aan.

De wijzigingen, die aan artikel 8 der wet van Ventôse zijn toegebracht, zijn weinig belangrijk. De eerste wijziging brengt den tekst in overeenstemming met een vaste rechtspraak krachtens welke het verbod, dat in terminis slechts ten opzichte van de bloed- of aanverwanten van den notaris bestaat, uitgebreid wordt tot het geval waarin de notaris zelf bij de akte betrokken is. Dit verbod moet

natuurlijk van toepassing zijn op de echtgenooten van den instrumenteerenden notaris.

Door de tweede wijziging wordt, in de aldaar voorziene omstandigheden, het verbod opgeheven wanneer van een algemeene vergadering van aandeelhouders of obligatiehouders van een kapitalen-vennootschap, van een personen-vennootschap met beperkte aansprakelijkheid of van een coöperatieve vereeniging natulen moeten worden opgemaakt.

Die verbodsontheffing is voorzien bij artikel 21 van de Nederlandsche wet van 9 Juli 1842. Ten gevolge van de uitbreiding van het roerend bezit, van het ontzaglijk toenemen van de effecten aan toonder, zijn sommige afwijkingen van dit strenge beginsel geboden.

* * *

Artikel 2 van het ontwerp legt iederen notaris de verplichting op een regelmatig boekhouding te voeren, binnen den termijn van drie maanden de sommen en de titels uit zijn handen te geven, die hij voor een anders rekening ontving naar aanleiding van een akte of een verrichting van zijn ambt; het artikel bepaalt de sancties die op de gestelde verbodsbepalingen zijn voorzien en geeft gelegenheid tot een leniger toepassing van die sancties dan in de thans bestaande wet het geval is. Zoo zal de rechter, bij toepassing van den tekst, de straf van de schorsing en die van de afzetting, welke in onderhavig geval, overdreven zouden kunnen zijn, kunnen vervangen door een disciplinaire geldboete van 100 tot 5.000 frank.

Aan de Tucht-kamer wordt door den tekst de zorg overgelaten te bepalen hoe de boekhouding in elk arrondissement dient gevoerd en welke boeken volstrekt moeten worden gehouden. Het toezicht op de boekhouding en de wijze waarop de gelden uit de hand moeten worden gegeven, worden bij koninklijk besluit geregeld. Het ware gevaarlijk ze vast te stellen bij bepalingen van absoluten en definitieven aard, dewijl de omstandigheden op de praktijk een aanvulling of een wijziging van die modaliteiten kunnen eischen.

* * *

De bij artikel 3 aangebrachte wijzigingen zijn het gevolg van die welke uit artikel 1 voortvloeien.

* * *

Artikel 4 wijzigd artikel 42 der wet van Ventôse op zulke wijze, dat het niet meer mogelijk is de ambtenaren die geen doctor in de rechten zijn, er van vrij te stellen te doen blijken van het volbrengen van den proeftijd op een notariskantoor. Bovendien, om de candidatuur te weren van personen die geen voldoende ondervinding hebben, bepaalt de tekst dat de doctors in de rechten niet kunnen worden vrijgesteld van de verplichting het bewijs te leveren van het volbrengen van een proeftijd van drie jaren, tenzij zij gedurende ten minste drie jaren administratieve of rechterlijke functie hebben waargenomen.

* * *

Artikel 5 draagt aan de Tucht-kamer het toezicht over de boekhouding op. De wijze van toezicht zal bovendien bij koninklijk besluit worden vastgesteld.

Een koninklijk besluit zal evenzoo de regeling bepalen die, wat de toepassing van de wetten op het zegelrecht betreft, zal gelden voor de kwitantien, ontlastingen en andere dergelijke geschriften, die door den notaris tot inachtneming van de nieuwe voorschriften worden opgemaakt. Dit wordt bij artikel 6 voorgeschreven.

* * *

Artikel 7 bevat de overgangsbepalingen.

Het aan de notarissen opgelegd verbod voortaan geldsommen te ontvangen om ze, in hun naam en te hunnen behoeve te beleggen, heeft noodzakelijkerwijze een reglementering van de vroeger ontvangen deposito's voor gevolg.

Het ontwerp eerbiedigt de bestaande deposito's. Het is de nauwgezette toepassing van het beginsel van de niet

terugwerkende kracht der wetten. Het ontwerp laat bovendien toe het deposito bij overeenkomst te hernieuwen, onder voorwaarden die door dengene, die het geld belegt en dengene die het in ontvangst neemt, vrijelijk worden vastgesteld. Het dult echter geen nieuw deposito dat van dien aard zou zijn dat het onder de toepassing van de bij het besluit voorziene verbodsbepalingen zou vallen. Zoo wordt de mogelijkheid geschapen ingewikkelde toestanden, die tot op heden werden geduld en waarin verliezen te duchten zijn wanneer beleggingen binnen korten tijd moeten worden te gelde gemaakt, gaandeweg te vereffenen.

De oprichting van beroepsorganismen zal bovendien de vereffening vergemakkelijken van deposito's, waarvan de terugbetaling zou worden gevraagd.

De bepaling van § 3 van artikel 7 steunt op dezelfde bezorgdheid om de verkregen rechten te eerbiedigen.

Het verbod, dat gesteld werd bij de nrs 6, 7 en 8 van het bij artikel 1 van dit besluit gewijzigd artikel 6 der wet van Ventôse, treft de verworven toestanden niet; het verzet er zich tegen dat voortaan de notaris de bij het besluit bedoelde opdrachten aanvaardt; alleen aan diegenen die met sommige van die opdrachten belast zijn, wordt door de overgangsbepaling toegelaten ze verder waar te nemen, zonder er andere te mogen aanvaarden.

* * *

Ten slotte, wordt bij artikel 8 de datum, waarop de nieuwe bepalingen van kracht worden, op 1 Januari 1936 vastgesteld.

KONINKLIJK BESLUIT

LEOPOLD III, Koning der Belgen,

Aan allen, tegenwoordigen en toekomstenden, Heil.

Gezien de wet van 31 Juli 1934, verlengd en aangevuld bij de wetten van 7 December 1934, 15 en 30 Maart 1935;

Gelet op de nrs IVbis en V van artikel I van bedoelde wet;

Op de voordracht van Onze Ministers, die er in den Raad over beraadslaagd hebben;

Wij hebben besloten en Wij besluiten:

Artikel 1. De artikelen 6 en 8 der wet van 25 Ventôse jaar XI, worden vervangen door de volgende bepalingen:

« Art. 6. Het is den notaris niet toegelaten :

» 1° Buiten zijn amtsgebied zijn bediening uit te oefenen;

» 2° Buiten zijn standplaats een kantoor of een bureel te hebben;

» 3° Zich van een strooman te bedienen voor de handelingen die hij niet rechtstreeks mag verrichten;

» 4° Zijn klerken te laten tusschenkomen in de akten die hij opmaakt, uitgenomen in hoedanigheid van borg voor een bepaalden persoon of uit hoofde van een schriftelijke, algemeene of bijzondere lastgeving;

» 5° Onder welke hoedanigheid ook, in te staan of zich borg te stellen voor de leeningen die hij gelast is vast te stellen;

» 6° Zelf of door een tusschenpersoon handel te drijven;

» 7° Zelf of door een tusschenpersoon, zaakvoerder, gemachtigd beheerder of vereffenaar te zijn van een handelsvennootschap of van een nijverheids- of handelsinrichting;

» 8° Zelf of door een tusschenpersoon, beheerder of commissaris te zijn van een handelsvennootschap of van een nijverheids- of handelsinrichting, tenware hij daartoe zou zijn gemachtigd door den Minister van Justitie;

» 9° Hetzij in zijn persoonlijke naam, hetzij door een tusschenpersoon, fondsen, die hij in deposito ontvangen heeft, te zijnen behoeve te beleggen;

» 10° Bijjetten of schuldbekentenissen te doen onder-

teekenen, en hierbij den naam van den schuldeischer open te laten;

» De in de nrs 7 en 8 voorziene verbodsbepalingen zijn niet van toepassing op de mandaten waargenomen in maatschappijen of organismen van professioneelen aard.

» Art. 8. De notarissen mogen geen akte opmaken waarin zij zelf, hun echtgenoot of hun bloedverwanten of aanverwanten, in de rechte linie, zonder onderscheid van graden, en in de zijlinie tot den graad van oom of neef ingesloten, partij zijn, of waarin eenige bepaling te hunnen voordeele voorkomt.

» Bovenstaande bepaling geldt niet voor de notulen van de algemeene vergaderingen van aandeel- of obligatiehouders van een kapitalenvennootschap, van een personenvennootschap met beperkte aansprakelijkheid of van een coöperatieve vereeniging, tenzij wanneer de notaris, zijn echtgenoot, zijn bloedverwant of zijn aanverwant in den verboden graad, lid van het bureel, beheerder, zaakvoerder, commissaris of vereffenaar van de maatschappij is. »

Artikel 2. Het opschrift van de eerste afdeeling van titel II der wet van 25 Ventôse jaar XI, wordt gewijzigd als volgt :

« Getal, aanstelling en boekhouding van de notarissen. Strafbepalingen. »

De volgende bepalingen vervangen de artikelen 33 en 34 van die wet, die opgeheven zijn :

« Art. 33. Ieder notaris moet een boekhouding voeren bestemd om te doen blijken van de ontvangsten en de uitgaven van allen aard die door hem werden gedaan, hetzij naar aanleiding van een akte of een verrichting van zijn ambt, hetzij voor rekening van cliënten of lastgevers.

» Uit die boekhouding moet, te allen tijde, onmiddellijk de toestand van het kantoor kunnen worden gekend.

» De Tuchtkamer bepaalt hoe de boekhouding dient gevoerd en welke boeken moeten gehouden worden.

» De comptabiliteitsboeken zijn vrij van zegel. Zij moeten bewaard blijven tot het verstrijken van het tiende jaar volgend op den datum van hun afsluiting.

» Het toezicht op de boekhouding wordt bij koninklijk besluit geregeld.

» Art. 34. Geen enkele som die voor een anders rekening door een notaris werd ontvangen naar aanleiding van een akte of een verrichting van zijn ambt, mag niet langer dan drie maanden te rekenen van den dag waarop zij werd ontvangen, door hem bewaard worden.

» Indien de ontvangen som, vóór het verstrijken van dien termijn, haar bestemming niet heeft kunnen ontvangen, moet zij, voor de rekening van den persoon aan wien de som verschuldigd is, onder een afzonderlijke rubriek, gestort worden op een bijzondere rekening, geopend in een openbare of private instelling, overeenkomstig de door den Koning vastgestelde bepalingen.

» De Koning kan toelaten dat van de eerste alinea van dit artikel wordt afgeweken, wanneer het totaal bedrag van de sommen die hetzij voor de rekening van een zelfden persoon, hetzij naar aanleiding van een zelfde akte of van een zelfde verrichting, ontvangen werden, niet meer dan 20.000 frank bedraagt.

» Art. 34bis. De titels en effecten aan toonder die den notaris naar aanleiding van een akte of van een verrichting van zijn ambt werden toevertrouwd, worden, overeenkomstig de door den Koning vastgestelde bepalingen, binnen de drie maanden, onder eene bijzondere rubriek, in een openbare of private instelling, voor de rekening van den persoon die eigenaar van de titels is, in blanco-bewaring gegeven.

» Art. 34ter. De notaris die handelt in strijd met de artikelen 6, 8, 34 of 34 bis of met de koninklijke besluiten in uitvoering van die artikelen of van de laatste alinea van artikel 33 genomen, kan veroordeeld worden, hetzij tot de door artikel 10 van het besluit van 2 Nivôse Jaar XII voorziene tuchtstraffen, hetzij tot schorsing of tot afzetting of tot disciplinaire geldboete van 100 tot 5,000 frank, onverminderd alle vergoeding van schade.

Artikel 3. In artikel 68 der wet van 25 Ventôse Jaar XI, worden de woorden «de artikelen 6» vervangen door de woorden «de artikelen 6, n^{rs} 1, 3 en 4».

Artikel 4. Artikel 42 der wet van 25 Ventôse Jaar XI, wordt vervangen door de volgende bepaling:

«De Koning kan de doctors in de rechten die, gedurende ten minste drie jaren, administratieve of gerechtelijke functies hebben waargenomen, vrijstellen van de bewijzlevering van den volbrachten werktijd op een notaris-kantoor.»

Artikel 5. De volgende bepaling wordt, als n° 3bis, aan artikel 2 van het besluit van 2 Nivôse Jaar XII, toegevoegd:

«Art. 2, n° 3 bis. Het toezicht over de boekhouding van de notarissen te verzekeren, onverminderd het recht van den procureur des Konings om zich door de notarissen inzage te doen geven van hun boekhouding.»

Artikel 6. Een koninklijk besluit zal het stelsel regelen dat, inzake de toepassing der wetten op het zegel, zal gelden voor de kwitantien, ontlastingen en andere dergelijke geschriften die door den notaris in uitvoering van dit besluit worden opgemaakt.

Overgangsbepalingen.

«Artikel 7, § 1. De gelden die een notaris vóór het van kracht worden van dit besluit, ontvangen heeft om ze in zijn naam en te zijnen behoeve te beleggen, moeten worden teruggegeven op den door het contract vastgestelden datum.

» Dit contract kan evenwel bij overeenkomst worden hernieuwd.

» Zoo geen enkele termijn voor de terugbetaling was voorzien, moeten de gelden worden teruggegeven op het daartoe volgens den bedongen opzeggingstermijn gedane verzoek.

» § 2. De termijn van drie maanden, die voorzien is bij de artikelen 34 en 34bis der wet van 25 Ventôse Jaar XI, gewijzigd bij artikel 2 van dit besluit, gaat in met den dag van het van kracht worden van dit besluit, voor de sommen en effecten die vóór dien datum werden ontvangen.

» § 3. Ondanks het verbod dat gesteld is door de n^{rs} 6, 7 en 8 van artikel 6 der wet van 25 Ventôse Jaar XI, gewijzigd bij artikel 1 van dit besluit, zal de notaris die, op den dag waarop dit besluit van kracht wordt, een van de aldaar bedoelde functies of betrekkingen uitoefent, deze mogen blijven uitoefenen.»

Algemeene bepaling.

Artikel 8. Dit besluit wordt op 1 Januari 1936 van kracht.

Onze Minister van Justitie en Minister van Financiën zijn belast met de uitvoering er van.

Gegeven te Brussel, den 13^e December 1935.

KONINKLIJK BESLUIT van 14 December 1935, genomen tot tenuitvoeringlegging van de artikelen 33, 34 en 34bis der wet van 25 Ventôse Jaar XI en van artikel 2 van het besluit van 2 Nivôse Jaar XII, aangevuld en gewijzigd bij het koninklijk besluit nr 213 van 13 December 1935.

LEOPOLD III, Koning der Belgen,

Aan allen, tegenwoordigen en toekomstenden, Heil.

Gelet op de artikelen 33, 34 en 34bis van de wet van 25 Ventôse Jaar XI en op artikel 2 van het besluit van 2 Nivôse Jaar XII, aangevuld en gewijzigd bij het koninklijk besluit n° 213, van 13 December 1935;

Op de voordracht van Onzen Minister van Justitie en van Onzen Minister van Financiën;

Wij hebben besloten en Wij besluiten:

Met het oog op de inrichting van en het toezicht over de boekhouding van de notarissen gelden de volgende bepalingen:

HOOFDSTUK I. — Inrichting van de boekhouding.

Artikel 1. De door den notaris naar aanleiding van de uitoefening van zijn ambt ontvangen sommen, bedoeld bij artikel 34 der wet van 25 Ventôse Jaar XI, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 13 December 1935, moeten uiterlijk bij het verstrijken van den bij dat artikel bedoelden termijn van drie maanden, op naam van den notaris, op een bijzondere rekening en onder een afzonderlijke rubriek, voor de rekening van den persoon aan wien de som verschuldigd is, gestort worden in een bank daartoe door dien persoon aangeduid.

Indien dergelijke aanduiding niet werd gedaan of indien de som aan verschillende personen verschuldigd is en deze het niet eens zijn, wordt de som in de Deposito- en Consignatiekas gestort. Door deze kas wordt zij ingeschreven op een bijzondere rekening op naam van den notaris en onder een afzonderlijke rubriek geopend.

Om de zes maand, en meerdere malen indien de notaris zulks vraagt, wordt hem door de Deposito- en Consignatiekas een uittreksel uit elk van zijn bijzondere rekeningen afgeleverd mits een door den Minister van Financiën te bepalen vergoeding die op het debet van de rekening wordt ingeschreven.

Het beheer van de bijzondere rekening berust bij den notaris.

De gelden kunnen geheel of bij gedeelten worden afgehaald. De afhalingen geschieden op bevel van den notaris.

Art. 2. De bepalingen van het vorig artikel zijn niet bindend, wanneer het totaal van de sommen die hetzij voor de rekening van een zelfden persoon, hetzij naar aanleiding van een zelfde akte of van een zelfde verrichting werden ontvangen, 20.000 frank niet te boven gaat.

Art. 3. Moeten in de Deposito- en Consignatiekas worden gestort al de sommen van gelijk welk bedrag, die door de belanghebbenden niet werden teruggevorderd noch aan deze laatsten werden overhandigd twee jaren na het afsluiten van de verrichting naar aanleiding van welke zij door den notaris werden ontvangen.

Die deposito's worden ingeschreven op naam van de gerechtigden, die door den notaris worden aangeduid. Zij worden door de Deposito- en Consignatiekas ter beschikking van de gerechtigden gehouden tot na het verstrijken van den door de artikelen 1 en 2 der wet van 25 Juni 1924 voorzien termijn van verval.

Art. 4. De aan den notaris toevertrouwde titels en effecten aan toonder, bedoeld bij artikel 34bis der wet van 25 Ventôse Jaar XI, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 13 December 1935, worden binnen drie maanden na hun ontvangst, op naam van den notaris en onder een afzonderlijke rubriek, voor de rekening van den cliënt of van den lastgever in blanco-bewaring gegeven in een door den cliënt of door den lastgever aangeduide bank.

Wordt dergelijke aanduiding door dezen niet gedaan of zijn cliënten of lastgevers het niet eens, dan worden de titels en effecten, op naam van den notaris en onder eene afzonderlijke rubriek, voor de rekening van partijen in blanco-bewaring gegeven in de Nationale Bank van België of in een van haar agentschappen.

HOOFDSTUK II. — Toezicht over de boekhouding van de notarissen.

Art. 5. Elk jaar, in den loop van de maand Januari, duidt de Tucht-kamer een commissie van toezicht aan bestaande uit ten minste zooveel leden als zij er telt.

Zij zorgt voor de vervanging van de overleden, verhinderde of afgetreden leden van die commissie. Het bij dergelijke gelegenheid benoemde lid doet het mandaat van zijn voorganger uit.

Art. 6. De leden van die commissie worden gekozen onder de fungeerende notarissen of onder de eere-notarissen van het arrondissement of van de provincie.

Art. 7. Voor de fungeerende notarissen van het arrondissement is de aanvaarding van het ambt van verificateur verplichtend; in de andere gevallen is zij het niet.

De notarissen-verificateuren hebben enkel recht op de terugbetaling van hun uitschotten.

Art. 8. Het nazicht van elk kantoor wordt, naar keus van den geïnspecteerden notaris, gedaan hetzij door twee door de commissie van toezicht onder haar leden aan te stellen afgevaardigden, hetzij op kosten van den geïnspecteerden notaris, door een deskundige die door bedoelde commissie wordt aangeduid en door den procureur des Konings wordt erkend.

Art. 9. De notarissen-verificateuren moeten verblijven in een ander kanton dan de geïnspecteerde notaris en in een gemeente die niet grenst aan de standplaats van dezen laatste, indien bedoelde gemeente geen kantonhoofdplaats is.

Art. 10. De geïnspecteerde notaris kan de notarissen of den deskundige die werden aangeduid om zijn studie te controleeren, of een hunner, wraken.

De reden van de wraking mag niet worden aangeduid.

Alsdan worden een of twee andere verificateuren aangeduid.

Zij kunnen niet gewraakt worden.

Art. 11. Ten minste een derde van de notariskantoren van het arrondissement wordt elk jaar geïnspecteerd, en elk kantoor moet ten minste om de drie jaren geïnspecteerd worden.

Art. 12. Het toezicht geschiedt in de woonplaats van den notaris. Het heeft betrekking op al de comptabiliteitsverrichtingen van het kantoor.

Art. 13. Hetzij ambtshalve, hetzij op verzoek van de Tucht kamer of van den procureur des Konings kunnen door de commissie van toezicht aanvullende verificaties gelast worden.

Art. 14. De verificateuren kunnen inzage nemen, ter plaatse waar zij berusten, van de boeken, registers, titels en effecten, gelden, comptabiliteitstukken van allen aard waarvan zij de overlegging nuttig achten.

De comptabiliteitstukken die van de in- en de uitschrijvingen doen blijken, worden hun overgelegd in de orde waarin deze werden geboekt.

Art. 15. De notarissen-verificateuren kunnen zich doen bijstaan door een deskundige die, in elk geval, door de commissie van toezicht wordt aangeduid uit een door de Tucht kamer aangelegde lijst.

Art. 16. De verificateuren vullen een vragenlijst in die opgemaakt werd overeenkomstig het door den Minister van Justitie vastgesteld model.

Indien de notarissen of de deskundige, die met de verificatie belast zijn, vaststellen dat de boekhouding ontoereikend is, of indien zij onregelmatigheden ontdekken, verwittigen zij hiervan onverwijld den voorzitter van de Tucht kamer.

Art. 17. Elk jaar maakt de commissie van toezicht een verslag op waaruit de uitslag van de verificaties blijkt en waarin de door die commissie dienstig bevonden voorstellen gedaan worden.

Art. 18. Behoudens hetgeen in artikel 8 wordt gezegd, vallen de kosten van toezicht ten laste van de gemeenschappelijke beurs, ingesteld bij artikel 22 van het besluit van 2 Nivôse Jaar XII.

Onze minister van Justitie en Onze Minister van Financiën zijn, ieder voor zooveel hem betreft, belast met de uitvoering van dit besluit.

Gegeven te Brussel, den 14 December 1935.

MINISTERIEEL BESLUIT van 14 December 1935, tot vaststelling van het model der vragenlijst, die door de verificateuren van de notariskantoren moet ingevuld worden.

De Minister van Justitie,

Gelet op artikel 16 van het koninklijk besluit van 14 December 1935, genomen tot tenuitvoerlegging van de artikelen 33, 34 en 34bis van de wet van 25 Ventôse Jaar XI, en van het besluit van 2 Nivôse Jaar XII, aangevuld en

gewijzigd bij het koninklijk besluit n° 213, van 13 December 1935,

Besluit :

Eenig artikel. Het model van de bij artikel 16 van het koninklijk besluit van 14 December 1935 voorziene vragenlijst wordt vastgesteld als volgt :

MODEL VAN DE VRAGENLIJST

Kamer der notarissen van het arrondissement

Geïnspecteerd kantoor :

Verificateuren :

Deskundige die de verificateuren bijgestaan heeft (in voorkomend geval) :

I. — Wijze van boekhouding.

Voert de notaris zijn boekhouding zooals voorgeschreven door de Kamer der notarissen

Zoo de notaris de voorgeschreven boeken of sommige dezer niet houdt :

Voert hij althans eenige boekhouding ?

Waarin bestaat zij ?

II. — Materieel nazicht van de boeken.

A. Zijn de comptabiliteitsboeken tot heden toe bijgehouden en worden zij regelmatig gehouden ?

B. Zijn inzonderheid de boeken der deposito's in geld en het boek der deposito's van titels en effecten tot heden toe bijgehouden en worden zij regelmatig gehouden ?

C. Register der balansen :

Worden de balansen geregeld opgemaakt ?

Op welken datum ?

III. — Nazicht van den toestand der boekhouding.

A. Heeft de notaris het comptant geld overgelegd, dat volgens de boekhouding in de kas van het kantoor voorhanden moet zijn ?

Heeft de notaris inzage gegeven van de laatste opgave van zijn postcheckrekening en van de uittreksels uit zijn bankrekeningen ?

B. Heeft de notaris gehandeld overeenkomstig het koninklijk besluit van 14 December 1935, waarbij de bewaargeving van de titels en effecten wordt gelast ?

C. Heeft de notaris hetzelfde besluit nageleefd inzake de bewaargeving van geldsommen ?

D. Wat de balansen betreft :

Hebben de verificateuren inzage genomen van de laatste balans ?

Ingeval deze balans zou wijzen op een overschot van het passief ten opzichte het beschikbaar of binnen de drie maanden te gelde te maken actief, welk is het bedrag van dat overschot ?

Welken uitleg heeft de notaris hieromtrent verstrekt ?

IV. — Algemeene vragen.

Over welke tijdperken vooral liepen de nasporingen ?

Heeft de notaris geweigerd of bevond hij zich in de onmogelijkheid inzage te geven van de stukken waarvan hem de voorlegging werd gevraagd ?

V. — Opmerkingen van den notaris.

VI. — Opmerkingen en voorstellen van de verificateuren.

VII. — Afsluiting.

Dit proces-verbaal werd afgesloten den
Het werd opgemaakt met inachtneming van den staat van de boekhouding van den notaris en van zijne verklaring.

Het werd in twee origineelen opgemaakt. Een van de origineelen werd overhandigd aan den notaris die het, na lezing, met de verificateuren heeft ondertekend.

Het ander origineel zal overgemaakt worden aan de Kamer der notarissen, die voor de bewaring er van zal zorgen.

....., den

De notaris,

De verificateur,

Brussel, den 14 December 1935.

BALIELEVEN

Plechtige Openingszitting van de Vlaamsche Conferentie der Balie, bij het Hof van Beroep te Gent.

Op Zaterdag, 14 December, om 17 uur, greep de traditioneele openingszitting plaats, in de gehoorzaal der eerste kamer van het Hof van Beroep.

Op het verhoog namen plaats naast het bestuur en de afgevaardigden der zuster-conferenties, zijne Excellentie Minister De Schrijver, Ridder van Elewijck, Prokureur-Generaal, de heeren Lagae, kamer-voorzitter in het Hof, en de heeren Verbeke, De Poortete, Fiers en Smetrijns, raadsheeren, de heer Van der Moeren, eerste Advokaat Generaal, de heeren Remy, Lesaffre, en De Smet, Advokaten Generaal.

Verder waren in de zaal de heeren Rechters Parmentier, De Bersacques, Dubois, Thienpont, Belpaire, Limpens, de heeren Substituten Vermeulen, Rommel, Van Houdt en Bohijn, talrijke magistraten en advokaten waaronder veel jongeren.

De heer Voorzitter Van de Velde opende de vergadering met een oogenblik van stille ingetogenheid ter herinnering aan de tragedie van Kusnach, waarvan Koningin Astrid het slachtoffer was en bracht een woord van roerende hulde aan de nagedachtenis van den heer Georges Van den Bossche, oud-Stafhouder en lid der Vlaamsche Conferentie.

De heer Voorzitter wees verder op het groot belang der vervlaamsching van het Gerecht en huldigde het pionnierswerk van de heeren Kluyskens en Frederick, inzake Vlaamsche Rechtswetenschap. Daarna verleende hij het woord aan Meester Stragier, die handelde over «Theorie en Praktijk der Volmachten». (Helt R. W. zal eerstdaags de volledige tekst der rede weergeven).

Spreeker wees op de reactie welke t'allenkante ontstond tegenover het parlementair regiem, vergezeld van een strooming om de macht der regeering te versterken, strooming welke in sommige landen tot dictatuur leidde.

In België behield men theoretisch het oude regiem, maar praktisch heeft men door volmachtwetten de regeering tot wetgever gepromoveerd.

Deze wetten zijn in strijd met de letter en den geest der grondwet, die de regeeringsmacht streng beperkte en zijn noch te vergelijken, noch goed te praten, met de vroegere volmachtwetten die in sommige omstandigheden noodzakelijk bleken.

Dit alles is des te min goed te keuren, daar dit overhaast, onsamenhangend en veranderlijk werk, alle rechtszekerheid wegneemt.

Het parlement is onmachtig gebleken bij gebrek aan homogene meerderheid in zijn schoot en gezien het overlast is.

De eenige oplossing is het tot stand komen van een homogene meerderheid, die in staat zal blijken een grondige hervorming van den Staat door te voeren; de bestaande partijen schijnen daartoe niet bekwaam te zijn, daar het volk in hun geen betrouwen meer heeft. De toekomst zal uitwijzen of de jongere bewegingen tegenover het vraagstuk opgewassen zijn.

Meester Hebbelynck, Stafhouder, gaf de repliek op deze flinke uiteenzetting, met een aanhaling uit de geschriften van het afgestorven lid Meester Van den Bossche, die destijds het onderwerp bestudeerde.

Heer Voorzitter Van de Velde dankte den heer

Stragier om zijn prachtige en leerzame uiteenzetting, evenals de aanwezigen om hun talrijke en vereerende opkomst en eindigende met een woord van aanmoediging tot de jongeren, opdat zij door hun studie zich zelf en de Balie zouden ten nutte zijn.

Na de vergadering ontving de Voorzitter het Bestuur en de vreemde afgevaardigden te zijnen huize.

Plechtige openingszitting van het Vlaamsch Pleitgenootschap bij de Balie te Brussel

In de groote zaal der plechtige zittingen van het Hof van Verbreking, op het Gerechtshof te Brussel, had verleden Zaterdag de openingszitting plaats van het Vlaamsch pleitgenootschap bij de balie van Brussel. Zeer talrijke hoogwaardigheidsbekleeders en magistraten vereerden deze zitting met hunne tegenwoordigheid. Waren o.a. aanwezig: de heer Minister van Justitie Soudan, de heer Minister van Koloniën Rubbens; de Heer Gouverneur der Provincie Brabant, baron Houtart, de heer Goddyn, eerste voorzitter van het Hof van Verbreking; de heer Cornil, advocaat-generaal in het Hof van Verbreking; de heer Procureur-Generaal Hayoit de Termicourt, de heer De Veen, voorzitter van het Rekenhof, verder talrijke magistraten van het Hof van Beroep en van de Rechtbank.

De oude strijder voor de vervlaamsching van het Gerecht, Mr. Thelen, die dit jaar het voorzitterschap van het pleitgenootschap waarneemt, opende de zitting met eene roerende hulde aan de nagedachtenis van Hare Majesteit Koningin Astrid. Daarna deed hij uitschijnen hoe gelukkig de Vlaamsche rechtswereld was om het in voege komen der wet van 15 Juni 1935, die niettegenstaande hare gebreken, toch een reusachtige vooruitgang beteekent voor onze Vlaamsche juridische kultuur.

Mr. Thelen bracht een warme hulde aan de talrijke Vlaamsche juristen die samen met hem gestreden hadden voor de vervlaamsching van het Gerecht, doch die de verwezenlijking van hun droom niet meer hebben mogen beleven.

De voorzitter stelde in het licht hoezeer de Vlaamsche rechtskundige wetenschap in de laatste jaren zich heeft ontwikkeld en hij zette de jongeren aan om regelmatig het «Rechtskundig Tijdschrift» en het «Rechtskundig Weekblad» te lezen en tevens de vergaderingen en oefeningen van het Vlaamsch pleitgenootschap bij te wonen.

Na deze prachtige inleiding van Mr. Thelen kreeg Mr. Clerens het woord om ons te spreken over «Anneessens en de opstand van 1718 te Brussel».

Dit onderwerp is steeds van aard om het Brabantsch publiek te passionneeren. Anneessens blijft in alle geesten een van de groote vrijheidshelden uit onze geschiedenis. Mr. Clerens onderzocht de historische waarheid omtrent den nationalen held en gaf eene uitstekende objectieve uiteenzetting van zijn werkelijke rol en van de ware betekenis van zijn figuur. De zeer gedocumenteerde en in een sierlijke taal uitgesproken rede heeft ten zeerste al de aanwezigen geboid en warm applaus begroette den spreker.

Het Rechtskundig Weekblad zal in een van zijn volgende nummers deze belangrijke rede van Mr. Clerens publiceren.

Volgens de traditie kwam daarna de Heer Stokhouder Braun aan het woord. Deze achtte het nuttig voorafgaandelijk het enthousiasme dat blijkbaar in het Vlaamsch pleitgenootschap heerscht aangaande het in voege komen der wet van 15 Juni 1935, in eenige mate te temperen. Hij zegde te rekenen op de welwillendheid van de Vlaamsche confraters bij de toepassing van de wet.

Daarna deelde hij in een verheven stijl eenige diepgevoelde beschouwingen mede over Anneessens.

De vergadering werd nadien geheven nadat Mr. Thelen op zijn beurt op de ware betekenis van Anneessens had gewezen en er de aandacht op gevestigd had dat heel de rechtspleging van het proces van den Brusselschen marteelaar in 1718 uitsluitend gevoerd werd in de Vlaamsche taal.